

בלא דפרק ה משנה א כל ספק נגעים פהור חזק כשסתבר ספי למבטא [כספא]. וכ"ש בראיכא למיור אין ספק טוביא ספדי ווראי . וכן כספיקא אם היא היא . ככה"ל ספא ווראי מדאורייתא : **משנה ב** ואם הלך ספי"א אחר שחולל על ידו בתולה או בפק שבו"א או ב' או לאר הפסור . ובא ספי"ו אחר תחתיו . נפי אפרי"ה היא כשפוק בדבנע וא"ל הבהן להחליפו מחו"ט : **משנה ג** בהרת נגרים . ובה של . אפילו רק נתמספה סנגרים . ונשאר בה הש"ל .

ואח"כ חזר לנגרים . אמרין היא היא . ומחשב כקדמה הש"ל לבהרת . והספדה : **משנה ד** ספק נגעים שפרטו דספור . היינו רק בשלא הוסיק עדין לשמאח החלם . דאל"כ ספיקו ספא . כרד . ב' נגעים בין בארם א' או בכ' בנ"א . שא' מהן עובר ווראי להחלים . וא' ווראי להגיד . ומסופק מי כך ופי כך . אף ששנייהן אין א' מהן שפירוט לגמרי . אפ"ה שניהן שפירוט לגמרי : **משנה ה** אבל בהחלמו כבר שניהן . ואח"כ מסופק באיזה מהן עבר הספי"ו . נשאר שניהן שפיקו כספיקו רק א' מהן ספק נגעים פהור :

הדינים שבהרה לזלוין בתר חזקה וכאזנה ששנינו פ"ב דנגים מ"ב תשנקה דמדנכי סופרים דלמתי רפ"ב דמקואות תשנקה ספיקא ספיקא מוליא מידי ודאי עומאה . וכן פ"ב דקדה מ"ד ופ"ב דקדה מ"ה גבי גל סמא שנתערב וכו' . ודלא כר"ת התם :

לויס און טודקין סנגלים לדבר . ומ"ש תו"ש דזכו משמע למעוטי אחי . ה"ל דלמתי למעוטי עומאה

ר' עובדיה מברטנורה נגעים גופה של בהרת פרק ו חוספות יום טוב

פרק ו א גופה של בהרת . גרים . חלי פול : הקלקי . סס מקום . ופולין שבו גדולים : מרובע . וחו שיעור מלומס שבבהרת . ואם היה הנגע עגול או על לורה אחרת חס יש בו כדי שיכנס בתוך הנגע נגרים הקלקי מרובע טמא ואם לאו **תשע ערשות** . מקום ערשה ארבעה שערות) נמצאו שלשים ושש שערות(ה) : **פרק ו א כגרים** הקלקי סו' נמצאו ל"ו שערות . בת"כ שער לכן ומחית בשר חי וכו' . עד וא"ל ד"ה לסייעה . שהתקתיה במשנה ב פ"ד . והני ח"כ למה נאמר שער לכן ומחית בשר . לומר לך שלא תהא עומאה עד שתהא כדי לקבל שער לכן ומחיה . יכול שער לכן מלד אחד ומחיה מלד אחד ח"ל בשאת . שתהא מנוגרת לתוך השאת . הא כיצד מקום בהרת

פרק ו א כגרים הקלקי סו' נמצאו ל"ו שערות . בת"כ שער לכן ומחית בשר חי וכו' . עד וא"ל ד"ה לסייעה . שהתקתיה במשנה ב פ"ד . והני ח"כ למה נאמר שער לכן ומחית בשר . לומר לך שלא תהא עומאה עד שתהא כדי לקבל שער לכן ומחיה . יכול שער לכן מלד אחד ומחיה מלד אחד ח"ל בשאת . שתהא מנוגרת לתוך השאת . הא כיצד מקום בהרת

פרק ו א כגרים הקלקי מרובע . ירושלמי ס"פ בתרא דמעשרות דף כ"ב ודפ"ד נדרים דף ל"ו ודפ"ה הגהות ודפ"ט דשבוט נרסי' תניא אמר רשב"ג אין מרובע מששת ימי בראשית הוה"ב ר' גרבי' והתיקין גופה של בהרת נגרים הקלקי מרובע ואפי' דעלם אדרבא משס ראי' דלתי' מרובע דאי לא ליהי' נגרים ואפי' דעלם דהוא מרובע ולמה תנינה אלא שמע מינה שהוא עגול ויכנסה כמו שכתוב בס"ד ב"ב ד"ב חס הר"א"ש ז"ל ומסיק התם וליה דנעי מיימר לא אמר רבן שמעון בן גמליאל אלא דבריות והני בן מרובע באולנין ואין מרובע דבריות ע"כ . וכתב הר"א"ש ז"ל וישעור הנגים לא שיהי' כמו שהוא עגול אלא מוסופים עליו הרבוע שלשים ושס שערות דהניא בת"כ פסחה ג' דפרשה נגעים ומחית בשר חי בשאת יכול כל שהוא ח"ל שער לכן ומחית בשר חי מה שער לכן מקום שתי שערות אף מחי' מקום שתי שערות יכול לא יהא סמא עד שיהא בו שער לכן ומחי' ח"ל דרעה נושגת היא היא סמאה ואין לריכה דבר אחר לסייעה ח"כ למה נאמר שער לכן ומחי' לומר לך שלא תהא סמאה עד שיהי' שיעורה כדי לקבל שער ומחי' יכול שער לכן מלד אחד ומחי' מלד אחד פ"י יכול יהא שיעור הבהרת כדי שיעמוד שיער לכן אלא מחי' דהיינו ד' שערות כרוחב שער אחד ח"ל בשאת שתהא מנוגרת לתוך השאת הא כיצד מקום שתי שערות מימינה ומקום שתי שערות משמאלה מלמעלה הימנה מלמטה הימנה מרובע נמצאו בה ל"ו שערות נגרים הקלקי מרובע פ"י המח' שתי שערות

שתי שערות מימינה ומקום ב' שערות משמאלה ומלמעלה ממנה ומלמטה ממנה מרובע . נמצאו ל"ו שערות . לפי שכל נגע לרעה לא יהיה שערות פחות מזה והוא אמרם בתיקין אב לכל הרעה ע"כ . ועי' במ"ו פ"י [ד"ה ב' תיקים] [ומ"ש] . ר"ב הקלקי סס מקו' וכנהה בנמ' מעשרות כספ"ה ושס פ"י הר"ב שזן מרובעות סו' וכ"כ סס הרמב"ם ובכאן כנא' טעה לרצוע] : מקום ערשה ד' שערות . ר"ל המרובע המקוף כעודשה אשר הוא שיעור המחיה

פרק ו א הוא חלי פול : ב) סס מקום שגדלים סס פולין גדולים [וברתוספתא דמכילתן פיב מוכה דגרים של נגעים הוא גדול יותר ממוחב כלא הגדול ועי' בפרקין סו' ל"ו . והיא דלמתי גרים דהיינו חלי פול . אין ל"ל שחלק אורך או רוחב הפול . רק ל"ל שחלק עביו של פול זה תמוס כהפול משיגל כב' שמי' למעלה ומתאי' א"ל למדוד בו בלמחוס כשהוא סלס רק כשתחלקו בלמחוס עביו ומודד בלמחעוטי דסס הוא פשט ומלך ועת למדוד בו יוס] : ג) ג"ל דמשום דכל גרים ארכו יותר על רחבו וגם ב' ראשו סס עגולים . להכי נקט מרובעת . לומר שיהיה רוחבו הנגע וגם ארכו . כל ח' כלאורך הפול . וגם לריד למלא הקרנות כדי שיהי' רבוע אמתי . דאי"ל דמשערין ארכה ורחבה של נגע כרוחב הנגרים . דא"כ הו"ל לחומרם . ולא הו"ל לכתוס אלא לפרט . גם אי"ל דלעולם משערין האורך והרוחב כלאורך ורוחב הנגרים ממס . ואפ"ה נקט מרובע רק ממס הקרנות שריד למלא ליהא דבכי נקט ג' על ג' עדישים והיינו ריבוע אמתי

ממס . אבל בעדשה שארכה כרחבה . אע"ג שפ"ב גם היא לריכה כשיעור ערשה מרובעת הקרנות [כפ"א מ"ס] . אפ"ה כיון שעגולותיה קצון אין חסרין קרנותיה רק מעט מזעיר . לא חס תנא להחכיר שהיה מרובעת . ואם אין הנגע בהמונה מרובע לריד עכ"פ אורך הנגע ורחבו כל ח' כלאורך הפול . דא"כ אפילו אורך אמה כיון שאין ברחבו כלאורך הנגרים טעור [ממ"ס טו"ז פ"א ח"א] . ודע שיש חילוק בין גרים של נגעים לגרים של בתמי אפ"ה סמא ואפ"ה יש חומרה בכהם טפי מבנגע . דבנגע לריד ארכו ורחבו מגרים סמא אפ"ה יש חומרה בכהם טפי מבנגע . דבנגע לריד ארכו ורחבו כל ח' כלאורך גרים וכדלמארן . משא"כ בכהם שבא מדבר לח כסס . לרידו אפילו הוא רק חוט ארוך ויש בכילו כשעור גרים ועוד עומא . וגם סני כשארבו כלאורך גרים ורחבו כרוחב גרים [וה"ק] : ד) דהיינו ב' על ב' שערות בריבוע . דהיינו כרוחב שביטיקן כשגדלין בעור האדם(ה) ג"ל דנקט [משניות פהרות] **חית** . 8.

ב בהרת. ע"פ ר"מ:

חלופי גרסאות
ב בהרת נ"ר רבת. המחיה
שמה לא המחיה שחורה.

תוספות חדשים

מ"ב (בח"מ ר"ה) רבתה
בהרת ט' צהרת רבה.
אי קמ"ל דפסיון ט' עומאה
היא אף כנגד טמאה הפוסה.
ואם הלכה המחיה יבאר טמאה
מסום פסיון ולא תימא דאין
פסיון סימן עומאה אלא כנגד
טמאה. אלא כנגד עומאה הוה
ליה כנגד גדול שבה לפני
כאן שאין טמאה בלא פסיון
קמ"ל. (הרא"ש):

אליהו רבא

פ"ב ב רבתה הבהרת
טמאה. לאו דוקא
רבתה אפילו לא רבתה טמאה
מסום מחיה:

משנה אחרונה

שקטונין גבוהי על אדם.
כ"ל רמ"א בה"ג כ"ד
ס' ק"ן לפניו כהם:
ב ובה מחי' כפדסה:
פ"ו והוא עבדים עם
המחי' בין הכל כמ"ט
ה"ט והיינו דקמחי'
נחמטטה בהרת סתם
דמשמט אפי' משאר וכן
כמה המחיה טמאה
אפי' משאר דלכ"ר לה
שיעור הבהרת מן האד.
ות"ש ה"ט ד"ה להשמיד
גירסא רבתה המחיה
עמאה גדולה בהרת
גברים בלא המחיה ט"כ
ולא יתכן דה"ל רמ"א
נחמטטה הבהרת לא
מימוקא אלא כמחמטטה
מחיה גברים. ובה
המחי' עמאה לא מימוקא
אלא כמחיה משאר
בהרת עמאה מקום שבי
שערות. ולכן כתב
הרא"ש שגירסא משוגעת
היא. ועוד אי חיבה
בהרת גברים בלא
המחי'. אך נחמטטה
המחי' טמאה לא אחוה
כ"מ דלדודי' דס"ל
הנגב פוסה לתוכה עמא
מסום פסיון אלא
כמחיה אחיה כמ"ט
מכ"מ אלא אי איירי
גברים עם המחיה אחיה
הכ"ט דבהא ר"מ נמי
שדה כולקמן וכת'
ס"ט כ"ל:

[כמ"ט מחי' דלקמן] רמב"ם: ב בהרת גברים ובה מחיה כעדה. ובין הכל גברים הר"ש. ועיין צ"ד משנה ו: ובה מחיה כעדה. שכן ישעיהו כמ"ט צ"ד. ובתנאי שיהיה מרובעת ג"כ כמו שזכרנו [במ"ה פ"א] וכבר בארו זה במוספתא במקוראית. אומנם נתנו הרבוע בה כאשר יהיה [כעדה] מלומדת. עד שיהיה העדה [בה] כמו עגולה ברבוע שלמת ללעות המקוף זלח העגולה אולם כאשר נוספת המחיה על זה השעור עד שיהא מרובע כעדה ישקע בתוכה הגה הוה תמלא על חיזה פנים שיהיה. הרמב"ם

צ"פ מחי' דלעיל: רבתה הבהרת

טמאה. פ"ה הר"ב משום פסיון. וכ"כ

הר"ש. ונ"מ שאם הלכה המחיה טמאה

מסום פסיון. ונ"ל מהר"ם רבתה

הבהרת טמאה. וה"ה בלא פסיון טמא

מעיקרא מסום מחיה. אלא משום דבעי

חלוקה זו: רבתה המחיה טמאה. והר"ב העתיק טמאה.

גיר' טמאה כגון בהרת גברים בלא מחיה דאפי' רבה המחיה עד שני עדישים אחת מצולתת היא ע"כ. וכתב מהר"ם ולפ"ו יש לפרש

רישא נחמטטה טמאה. נחמטטה משיעור בהרת ומחיה. דהיינו שאין בה גברים בין הכל. נחמטטה המחיה כעדה כגון שבהרת

הבהרת מבעיניה טמאה. וק"ל א"כ לפלוג ר"מ בהא דקא' פלוג בסיפא דמטמא מסום פסיון. ושאר י"ל דסתמא כדבין וה"ל סתם

ואח"כ מחלוקת. והדר סתם לן כדבין גבי בהרת גברים ומחיה כעדה מקיפתה כמו שאפרש ע"כ: נחמטטה טמאה. שאין הגע

מלאכת שלמה

בסופו: ב בהרת גברים ובה מחי' כעדה רבתה וכו'. ופי' הרא"ש
ז"ל ובה מחי' כעדה ובין הכל גברים רבתה הבהרת כסוף שבו שפטה
מבחוץ טמאה מסום פסיון ובלאו הכי עמאה מסום מחי' אלא אבז דבעי
למחי' גבי מחי' רבתה ונחמטטה תהא נמי גבי בהרת רבתה ונחמטטה א"כ
קמ"ל דפסיון סימן עומאה אף כנגד עמא הפוסה ואם הלכה מחי' ישאר טמא
מסום פסיון ולא תימא אין פסיון סימן עומאה אלא כנגד טמאה אלא כנגד
עמא ה"ל כנגד גדול שבה לפני כהן שאין טמאה בלא פסיון ונגע עמא נמי שפטה
כיון דבלאו הכי הו' עמא ה"ל כנגד עמא מהתחתיו וה"ל דלא הו' פסיון סימן
עומאה קמ"ל: נחמטטה שחורה. לילכא גברים: רבתה המחיה.

תפארת יבין

כל הגך סימנים גרים ועדה ושערות משום שיש מקום שמתאין שם הגך ולא
הגך [וע"ש הר"ב גלים פ"ו מ"ב]. עו"ל דנקט ט' עדישים דהיינו מרובע
אחיה. כדי שלא נטעה לומר כחורך ורוחב הפול. אבל משום דבפוליס
ועדישים יש צמיגים גדולים וקטנים להכי נקט נמי ס' דשערות ולא הסתפק
למנקט ס' דשערות לחוד. משום דפולין ועדישים שהן דבר המטולטל
אפשר לכוון על ידן השיעור יפה. והוא דכלל לבסוף וקאמר נמלא ל"ו
שערות. ה"ע דה"ל דג' עדישים לפיכך יחד קאמר. והרי כל עדישה שיעורו
כנידול ב' שערות על ב' שערות וא"כ לא יהיה כל הגרים רק ד' על ד'
שערות. שכן בן הכל ב' ע"ז שערות. קמ"ל שר"ך שיהיה כל השיעור
כמקום נידול ל"ו שערות. וא"כ ג' עדישים דקאמר ברישא היינו בשמחוקק
כל עדישה מחבירתה כרווח עדישה. [א"כ י"ל דה"ל נמי לר"ך למקט"ס דשערות]:
(ו) בכל דוכחה במחילתן דנקט כי הך לישנא. משמע שיש בהרת גברים
מלבד המחיה [כגשיל פ"ד מ"ז]. ואע"ג דלמטא המנוגע בני כשיא ומחיה
גברים [כמטא ע"ס נפישא]. אפי"ה נקט הכא בגוונא שהבהרת בלי המחיה
גברים מדבעי למנקט בסיפא רבתה המחיה טמא [וע"ש] וה"ל א"ל רק
כשהבהרת לבד מהמחיה גברים. ומיירי הכא שהביאה לפני הכהן כך ועומא
אותו: (ז) ללך חוץ: (ח) משום פסיון. ונ"מ דאף אם הלך אח"כ המחיה עמא
מסום פסיון. ואת"ל פשיטא. ו"ל דה"ל דרק אחר הסגר או לאחר הפטור
מטמא הפסיון [עיין פ"ה מ"ב]. אלא כנגד מוחלטת בלא"ה. הו"ל כיון
שא"ל לפסיון או הו"ל אח"כ כשהלכה המחיה. כנגד שהיא גדולה מהחולתה
קמ"ל [הרא"ש]. ולפע"ד גם הא כבר שמעין נפ"ש מ"ז כנגד דלגה המחיה
[הו"ק] (א) מ"יירי שנתמטטה עד שלא נשאר כרווח ב' שערות סביב
להמחיה: (י) ודוקא בנשאר רוחב הבהרת סביב להמחיה כעדה. דלא
עכ"פ כנגד עם המחיה שבהמלך הם יחד יחד מנגרים: (יא) לנמרי.
ובלא החליטו הכהן עדיין משום המחיה. מונת כעדה בעינה (ב):

דהיינו שהמנוגע גדול הוא הבהרת. היא ומחיה שבהמלך שניה יחד גברים. ומה המנוגע היה בולט בהרת כעדה מן האד. ופי'
מיירי ככה"ג א"כ יפה הקשה רבינו הרא"ש. דהרי בין שיהרבה הנגע מתוך העדה הוא או יהמעט משם. נשארת כנגד צנומתה. [כעדה]
דהרי אפילו ישעור כל עדישה הוא של המנוגע הגדול. עדיין נשאר בהרת שהיא ומחיה יחד גברים. אבל הרי להר"ש לשפתי'
א"ל דמיירי מחי' ככה"ג. שטולט כעדה בהרת מן האד. דהרי הר"ש ס"ל דמחי' לר"ך שיהא בלמטע הנגע ממש [כמ"ט צ"ד]
במראה בהן ס' י"ג]. וא"כ אם יפה כעדה נגע בולט מהבהרת מן האד. לא הו"ל המחיה בלמטע בהרת נמדה איה לכל נד. אלא להר"ש דלוקי למשנתו
שהבהרת בלי המחיה הוא גברים. היינו ששיעור עדישה ההכר מהגרים של גוף הנגע ע"י המחיה שבלמטע תרוקף בשיעור כזה כעדה כג"ג הבהרת. דהיינו
שעשה

ף בהרת. מ"ו ע"ס ס"ז :
ה בהרת. ע"ס ס"ז וס"ז כ"א :

חלופי גרסאות
ה וחן ג' ח"ן. כלה
ג' כלה.

חדושי מהרי"ח
פ'ן משנה ג תרי"ג ד"ה
שאין הנגע כ"ו
דהשתא יש כו' ע"ל גוראה
דלא קשיא דשם באמת לא
יזו רק ללמד הדין של
הפנימית החיצונה פ"ט
פורה דהא שערות שחורות
פוצצות שם ע"ש וא"כ
דנתק דקרא ריש בו פוסתא
לא איירו. אלא בנתק שאין
בו שום שערות והגע עצמן
למה לא נשנת הדין בנתק
אחד ויש בו שערות
דהיינו שנתק סביב כמו
דיוע נשאר בתוכו שערות.
אלא ע"כ דשם אין צורך
כלל להביא שרוא שרוא
נמור משום שיש בו
שערות שחורות פוצצות
ואף שיכול להיות שכל
השער נתק מבפנים או
הוא נגע חדש ולמד' יש
בפרקן הבאים ע"ש שאם
לא נחשב לגע חדש ע"ש
וא"כ ה"ל כביש נתק לפני
בנתק החיצונה פתורה
לנפרי רק אתי ללמד הדין
של הפנימית ע"ש וא"כ
שפיר קאמר שבפנימית
לא שריף שים דבר דין
פשיון הן פתיה ודוק'
כ"י שם כן הדבא להאריך :

במשנה ה' : והבמים מטהרים. לאו למימרא שיטהרטו ויפטור
לחיו. אלא הייט לומר דאין כלאן סימן טומאה ויסיגר ולפיכך
הרמב"ם בפ"ג מהט"ז כתב דהי' זו כמות שקיה ואין כלאן סימן
טומאה. כלומר ויסיגר. והבמים הראב"ד כמ"ש ע"ס הג"מ:
שאין הנגע פוסה לחיו. ור"ת זה
אמר נגע הנחק הקיש נגע לנתק מה
נתק אינו פוסה לחיו. אף הנגע אינו
פוסה לחיו. הרמב"ם. ומלחיו כחוב
בשם הראב"ד בפירושו לתורת כהנים
שנפרש כי בנתק אין דין מחיה וא"ל
להיות פוסה לחיו אף נגע אע"פ שיהיה
בו מחיה אינו פוסה לחיו ע"כ. ובעל
קרבן אהרן פ' דנתק אין בו שער
כדתיב ובי מ"ה י"ט בו ט' [והעתיקה
הר"ב ב"מ פ"ה] ואמר מגלת חולה לו
[וכן שני ע"ס] דמשמע שאין פסיון
אלא חולה לו ע"כ דבריו ולי קשיא על

שניהם מהמ"ו דפ"י דשני נתקיס זה לפניו מזה ושטה של שער
משסקת ציניהם דהשתא יש בו כמות משם וע"כ [ד"ה נפדן] :
ד' ובלבד שלא יתמעטו מכשיעור. ולא תקרב המחיה לסוף
הבהרת מלאכת
שפוסה לחיו והא' ללא פליג ר"מ ברש"א משום דאין בבהרת כגרים כלל
המח' ואין נגע פחות מכגרים ממשא לפסיון אכל בסיפא יש בבהרת כגרים
כלל המח' הרמ"ש ז"ל. וז"ל הר"ם ז"ל בבהרת כגרים פ"י כגרים חוץ מן

והבמים מטהרים. דפסיון שנפטים לא חשיב פסיון. והלכה
כהכחם : ד' שלא יתמעטו מכשיעור. בהרת מכגרים ומחיה
מכעדה : ה' בהרת כגרים. מרובע ולעומה של בשר חי ברוחב
כעדה מקפת לחיה מסביב. וחון לחיוו בשר חי מקפת בהרת
כגרים מסביב והרי יש כלאן פסיו
בהרת אחת פנימית ואחת חיצונה.
ומחיה משסקת ציניהן סביב :
הפנימית להסגיר. דאין לה מחיה
באלמטה : והחיצונה להחליט.
דמחיה המקפת לפנימית. סימן
טומאה לחיונה. שהרי היא מזיגרת
באלמטה : שהבהרת בתוכה. לפי
טומאה לחיונה. דבעינן מזיגרת
נגע מלאן ונגע מלאן ומחיה באלמע
[גלי הפסק דבר אחר בחון המחיה] והב"א
יש כלאן נגע ומחיה ונגע [ומחיה
וגע] ואין הלכה כר' יוסי : נתמעטה המחיה. שפסקה
הבהרת עליה : והלכה לה. או שהלכה לה כלה : אם מבפנים
היא כלתה. שבהרת הפנימית כסתה המחיה : סימן
פסיון

שאלה
המח' שהיא פחותה מכעדה ובהא קמי' נתמעטה ר"מ ממח' שהרי יש שיעור
גרים שפסה לחיוו אכל רישא ללא פליג ר"מ היינו שהבהרת היא ומחיה
כגרים ומש"ה אם נתמעטה פתורה לכ"ע ע"כ : ד' אם מבפנים כלתה.
פסיון

תוספות אנשי שם
תרי"ג סד"ה שאין ש"ו
והי קשיא על שניהם טו'
והי קשיא עלו חנה מאי
על מניה דקאמר והא
אין קשיא חנה על הגרי'
ואל על געל ק"ל וכו' על
הראב"ד ללא אינוי כשער
מדי ושוו מאי קשיא משני
נתקיס זה לפניו מזה להכא
דמיירי בנתק ח"י ועדיף
מחיה ס"מ לקשות דנתק ח'
נמי אשכחן שער נומח
ומחלל כדתיב ע"ס נתיב
אלא דהא נמי ליק דכי קאמר
בתי"ב וכו' מ"ט וכו' וכו'
כזב הנתקש קאמר. (ב"ד) :
וע' ג'י' וכו' דה"ל ח"ה שם
ש"ו וז"ל ואיכא אפשר לנתקיס
לחיו פסיון לחיוו כגון
שכתייר שער שחור לחיו
ונתמעט שער מ' שערות
או שסק כולו הרי שפסה
עכשיו נתק לחיו זה אינו
שהרי אין כלאן פסיון אלא
נגע בתהלו היא ש"כ'
ששכח שחור היה נחובו לא
סיה עומא וכו' וכתבו שלק
מגיורו בתהלו ע"כ. (ה"מ) :

יבין
א"כ כשפוסה לחיה. נראה שנתרפה ה"י טומאה. אכל הכה מחיה
פחיה מכעדה אינה ס' טומאה והפסיון לחיה ריעותה דנגע הוא.
[רב"א]. ולפעד"ב דהוקא ההם מודה ר"מ דאינו פוסה לחיה משום
דכל מחיה כעדה מלטרף להנגע. ומחשב כמותה. והי"ל שפיר פוסה
לחיה וטור. אכל הכה דמיירי דאין בהמחיה כעדה. לפיכך כיון דמח'
כיו אינו מלטרף לשיעור הנגע. לא מחשב כהנגע עליו. והי"ל שפיר
כשאר עור ובשר שהנגע פוסה לשם : (יו) מיהו דוקא כשארעו כן צסוף
שבו ע'. אכל צסוף שבו ח' הרי לא עדיף מעמדה בעיניה ור"ן עכ"פ
הסגר ב' : (יח) מחיה מכעדה. ובהרה ישאר סביבת המחיה לכל' לך
כרוחב עדה (ג) : (יט) שבהרת החיון מקפת את המחיה. והמחיה
מקפת את הבהרת הפנימית כזה
כ"ה רחב כעדה : (כ) דחיונה
מחיה באלמטה ולהכי פוסק הכהן
שיתרפה מהמחולטת עד שגם
ובין מלפניו לדרום. ויח' מן הקלה אל הקשה. נגע. מחיה. ונגע.
אין כלאן להחליט אלא יסגיר שתיק. ואם בצוף שתיק ח' יעמוד קך. שבו

מלכת
בפניהם
וגע] ואין הלכה כר' יוסי : נתמעטה המחיה. שפסקה
הבהרת עליה : והלכה לה. או שהלכה לה כלה : אם מבפנים
היא כלתה. שבהרת הפנימית כסתה המחיה : סימן
פסיון
שאלה
המח' שהיא פחותה מכעדה ובהא קמי' נתמעטה ר"מ ממח' שהרי יש שיעור
גרים שפסה לחיוו אכל רישא ללא פליג ר"מ היינו שהבהרת היא ומחיה
כגרים ומש"ה אם נתמעטה פתורה לכ"ע ע"כ : ד' אם מבפנים כלתה.
פסיון

משינה
הכשר ופוסה לחיה. אפי"ג דנגעים לא חזינון לחומרא דק"ל כל פסק נגעים
פסור. הייט פסק נפיון הנגע עלמו אכל כשהדין מקיפק לא מטהרין והלוק
זה כסב ג"כ הדג משנה למלך פ"ג מהט"ז : והבבמים מטהרין. לשון הרמב"ם
במורה נתמעטת המח' או שהלכה לה ה"ו כמו שהיה ואין כלאן סימן טומאה
פ"כ וקאי אמח' פחות מכעדה דאינוי נה והיינו דקאמר נתמעטת המח'
ממה שהיה ולא נתמעט' מכעדה דמהלכה נמי היסה פחותה מכעדה דחילו
בכעדה נתמעטת או שהלכה פוטרו כיון שהלכו סימני טומאה אכל פחות
מכעדה שאינו סימן טומאה אין פסור בהליכתו וז"ל ואין כלאן סימן טומאה
וה"ו כבהרה כלל סימן טומאה ויסיגר וכ"כ הראב"ד ה"ו כמו שהיה ואינה
סוכה ומח' דחתי ומחיים מטהרי לא לפטור אלא להסגיר ובמ"ה הכ"מ :
שאין הנגע פוסה לחיה. מנתק ילפ' לה כמ"ש תוי"ט. וזריך עטמ מ"ט
דרי"מ ודחק לומר דלא דריש היקשא דמשמע דכ"ל דכ"י ל"י דלפי' מיניה נמי
שיעור נתק כגרים דאיתקש לנגע כדלקמן פ"י מ"ב בתוי"ט. ולמחי' דפ' לטיל
י"ל דרי"מ נמי אית ל' היקשא והכי מקיש מה נתק ח"ה שיפסה לחיוו שכבר
נימק ע"ס כדלחמך ובי מה ע"ו. אף נגע ח"ה שיפסה לחיו מח' כעדה שהיא
פחותה משינה כנגע ואין נגע פוסה לנגע אכל במח' פחותה מכעדה דמשינה
כפיר הכשר הרי אפשר הוא ופוסה למח' ולתקנים לפגול אינו פוסה לחיו.

אחרונה
ונ"ל דפלוגתייהו הוא בזה שמלוקו המפסדים בעיקר טומאת נתקיס שיש
סוברים דטומאת נתקיס אינו אלא בנחוק השער לבד ואין שם שינוי טריאה
כלל. ויש סוכים שזריך ג"כ שניו מראה בעור ע"ס היתוק. כמ"ש כ"ז תוי"ט
רפ"י והראב"ד כתב שהטומאת אה"כ מלוקין ג"כ דבבז זה. וי"ל דהיינו נמי
פלוגתייהו דר"מ והכחם אכל דרי"מ סכל נחוק לבד הוא נגע נתקיס
והלך ח"ה שיפסה הכיחוק בנחוק עכ"כ נחוק וה"ל ח"ה א"ה נגע שיפסה
לנגע כדפי' אכל בפחותה מכעדה דלפשי' שפיר פוסה ומחיים קבדי דנפיון
שינוי פור ע"ס הנחק אלא שאל ים נתקיס בחון הנחק שהשער יתק והטור לא
שכחה דהשתא אפשר שינוי פסיון בשניו הטור ואפס"ל אין זה פסיון דמחי'
נצי שיי' כסתה ויחוק שער. והבא יתק שער ח"ה שיפסה שכבר נחוק
ונחלל. שפגול אינו פוסה לחיוו אפי' היכל דלפשי' : ד' ובלבד שלא
יתמעטו מכשיעור. פ"י הר"ב בהרת כגרים ומח' כעדה. וה"ה בהרת פחות
מכגרים ומח' משלמת לכגרים כלפניו : ד' ור"ן למח' נכרת. פ"י הר"ב בהרת
כגרים וה"ה פחות ומח' כעדה משלמתה כלפניו. ולמחי' דלפ"ל פ"ד
מ"ה דפסיון רחוק מתיחא ז"ל הכה יתק מתיחא שמיין שאל כהא שיכח בקוף
שנוס ה"ו פסיון לפנימית : ומיהו ע"ס כסתה ליתחא לך מתיחא יסיון רחוק
אינו מתיחא באלס כלל : א"ר יוסי אין המח' סימן טומאה. ו"ל עמ"ה דר'

במחיה

חלופי גרסאות

הפנימית להסגיר נג' וז"ל
לפי וז"ל נמשך נג' וז"ל
וכי"ו ו' סובבת נג' וז"ל
שם נג' פ"א לפנימית
נג' וז"ל

חוספות חדשים

משנה ו' (בר"ב ד"ה)
הכורה טו' משום פסיון.
ולית ליה דר"ע דלמך חין
נגע פוסה לתוך נגע. א"ל
מה שהמחה יתירה מעדשה
אילו ככלל נגע החיון אלא
כשאר עור בשר הוא.
(הרא"ש):

אילו רבא

ה ר"ע אין כן וז"ל כן
פסורה. ר"ע וז"ל נמשך
מזווי"ב כנגן פלוגי על
דר"מ דלמך חין נגע פוסה
לחובו. אלא דר"ע מסיק
הר"ג והסגר לפנימית נמי
לחו פסיון הוא הולכי
והחיונה מקופתה ואין נגע
פוסה לתוך נגע וז"ל מיא
בדופתה לר"ע אי משום
פסיון חין חושש לפנימית
שאין נגע פוסה לתוך נגע:
ו' הדבורה סימן פסיון
לפנימית. ר"ש ס"ל כנגן
נמשך וז"ל כתיב דר' וז"ל
הלקי החיונה טמאה משום
מחיה:

חוספות אנשי שם

ו' תו"ס פ"ה בובבת
כו' מחיה לטון הוא. נראה
לד"ה העור נמי מוגת כמו
מוצאת אלא שהאק נחה
ועליות וזכורה נמי כמיש
הרמ"ם וז"ל גרם מוצאת
ומפרש מנוגת כפי העבור
וסייע כדפי" (ב"ד):

הבהרת בפחות מכדי למיחה שתי עשרות. הרמב"ם פ"ג מהט"ז
[הלכה ו']: ו' רבי עקיבא אומר זין כן וזין כן טעורה. כתב
הר"ב זין כלתה מצפנים וכו'. וכן פי' הרמב"ם וכלומר כיון דפסיון
הפנימית לא לעור הבשר הוא אלא למחיה שבהוץ צהרת הוא נמי
כמו פוסה לחובו דלא הוי פסיון. אבל
הר"ש מפרש דר"ע ה"ק זין כן וזין
כך זין כלתה מצפנים שהפנימית
להחליט זין כלתה מבחוץ שהפנימית
להסגיר זין לא כלתה כלל כלומר זין
כלתה זין לא כלתה. החיונה טעורה.
כרבי יוסי דחין המחיה שהבהרת לחובה
סימן טומאה לחיונה. ואין הנגע
פוסה לחובה. ע"כ. וכתב מהר"ם
דק"ל היט רבי יוסי וי"ל לר"י חיונה

היה
להסגיר. ולר"ע חיונה טעורה לגמרי. דליתיה קרויה נגע. דכתיב
(ויקרא יג) ומחיה בשר חי בשאת שיש מחיה בטובה לחוד. ולא שיש
מחיה בטובה. ובהרת לפנים הימנה. ומ"מ מסיק דר"ע כתיב
דר"ם ס"ו ה"ק זין כן וזין כן הפנימית להסגיר והחיונה טעורה.
וזה כדברי הרמב"ם והר"ב: ו' [בובבת. פי' הר"ב מנומלמת
כו'. כאלו הוא לקח ערסה בזמלו ושם אוחזו שם. הרמב"ם.
הה"ה] המורה סימן פסיון לפנימית. פירש הר"ב כלומר אם פסיה
הלכה כר"ם דליתו על מ"ם ואם פסיה חיונה כו' לא מני קאי. דהא
היט

שלמה
ומלאתי במשנה ודלית דווקא זין כן וזין כן. פסורה וקאי ארצן נמשך
דלמך אם מצפנים כלתה סימן פסיון לפנימית וקאמר ר' עקיבא זין כלתה
מצפנים זין כלתה מבחוץ טעורה פירוש הרי היא כמות שהיה ומשום שר"ג
אומר סימן פסיון לפנימית אחר הוא טעורה כלומר חין כאן סימן טומאה
שאין נגע פוסה לתוך נגע וכן מלאתי ח"כ פי' הרמב"ם וי"ל עכ"ל הרא"ש
ו"ל. ועיין במ"ש בשמו וי"ל לקמן פ' עירי סימן ז' דמשמע דקשה דידיה
אדירי: ו' הבוהר סימן פסיון לפנימית. ולית ל' דר' עקיבא דלמך חין
נגע פוסה לתוך נגע א"כ נמה שהמחה יתירה מעדשה אילו ככלל נגע החיון
נגע

פשוט לפנימית. ומחליטה שהרי פסיה מבחוץ: והחיונה
פסורה. שהלכה מחיה' או נחמטה מעדשה: אם מבחוץ.
שהבהרת החיונה כספה המחיה: החיונה טעורה. שנחמטה'
מחיה או הלכה. ופסיון ליכא שאין הנגע פוסה לחובה: והפנימית
להסגיר. שהנגע שמו בערמו: בין
כך ובין כך. זין כלתה מצפנים.
זין כלתה מבחוץ (ט) עמוד שכשם שאם
פסיה החיונה למחיה בטובה אילו
פסיון כך כשפסיה הפנימית למחיה
שבהוץ הבהרת החיונה אילו פסיון
והלכה כר"ע: ו' איתתי. החיונה
טעורה כשפסיה הפנימית או החיונה
על המחיה. דלמך לעיל שהחיונה
טעורה. ה"מ בזמן שהיא מעדשה
מוצאת. שהמחה מעדשה מנומלמת לא פחות ולא יתר. אבל אם
היתה המחיה יתירה מעדשה: המורה סימן פסיון לפנימית
והחיונה טמאה. כלומר אם פסיה הפנימית על אוחזו מותר
שתיק להחליט. פנימית משום פסיון וחיונה משום מחיה. ואם
פסיה החיונה על אוחזו מותר. מ"מ החיונה להחליט משום
מחיה

והערוך הביאו בערך מוצאת. ופי' מנוגת ולא אמר מחיה לטון הוא
הפנימית על אוחזו מותר שתיקן להחליט כו'. והא"ה קאי שכתב ואין

גרסי': ואם מבחוץ החיונה טעורה והפנימית להסגיר. כ"ל: ר'
עקיבא אומר בין כך ובין כך טעורה. פי' הרא"ש וי"ל בין כלתה מצפנים
שהפנימית להחליט בין כלתה מבחוץ שהפנימית להסגיר זין לא כלתה כלל
החיונה טעורה כו' יוסי דלמך חין מחי' סימן טומאה לחיונה שהבהרת
לחובה ואין הנגע פוסה לחובו כך פי' הר"ב שמשו"ל לפי גרסו שהי' כתוב זה
חיונה טעורה וקשה לפרשו דבין כך ובין כך משמע דקאי אדברי רבן
נמשך חלק זין כלתה מצפנים לכלתה מבחוץ ועוד קשה שפירש דאם כלתה
מצפנים הפנימית להחליט וכתוספתא קחני זין כך ובין כך הפנימית להסגיר

י"בין תפארת ישראל בועז

מערך לשיעור גרים ולא כשמוחה חלק הבהרת שאלו א' מהחלק שכנגדו טפי
מעדשה: (ד) ונ"ל דהא לנריך לונקס תרתי. נחמטה והלכה. ה"ס. דלוי
הוא מני רק נחמטה סד"ל דנחמטה מנ"א סג. והר"ל ליהא. מדעדין
שאר שיעור מחי' בשאר הלכדים ורלוו להשאר החיונה בטומאתה. להכי נקט
נמי גוונא דהלכה לה. לנלווי' דנחמטה נמי ככה"ג מיירי. והיינו שנחמטה
כלל הלכדים סביו עד שלא ישאר רוח ערסה ממנה בשום צד. דהו"ל דוגמת

בסוף שבו א' מלא ק. פימ' לסגור. דמלל ה' בה סו' טומאה
והחיונה שכבר ה' בה סו' טומאה והלך ממנה הסו' טו'. להכי טעורה
לגמרי. אולם אם בסוף שבו ז' ארבע קך. גם פימ' טעורה: (ב) ארבע קאי. וה"ק אומיני אמרינן שבין שפסיה חיונה או פימ'י'
אין בשתיק סו' טו': (ב) כשהמחה הוא מעדשה מנומלמת: (ב) המחיה: (ל) דשפסיה פימ'י' על המורה טמא. וכר"ג לעיל. משום דרק כשהמחה
מנומלמת בשיעורה. דטלה מטרפה לנגע וכנגע דמי. להכי ס"ל כר"ע דיינה כפיסה לחובה. אבל כל שהמחה יתירה מעדשה. אוחזו מותר.
לא שייך כלל להחיונה. רק דלוחו מותר הו"ל כשאר עור הבשר שהפנימית פוסה עלי' [הרא"ש]. הא בשפסיה חיונה על המורה. לכ"ע חיונה טמא
ופימ'י' להסגיר: (א) ר"ל חף שפסיה פימ'י' א"פ אשפר שהשאר החיונה טמאה. והיינו כשפסיה פימ'י' רק על המורה ושאר מחיה מעדשה
להחיונה

נחמטה המחיה או הלכה לה (ד): (ג) דהרי כלה מחיה. והא לו
נגע פסיון זה גם בהחיונה. הרי אין נגע פוסה לחובה. ולפיכך מועבר
כו' טומאה שבה אחר שחולט. טעור לגמרי: (בד) דעכ"פ כלה מחיה
וגם אינה פוסה לחובה: (בה) אם לא נגע זה פסיון של חיונה אפילו
כששאר א' [ע' פ"ד מ"ה וז"ל]. ואם בסוף שבו ז' הוא עומד. גם הוא
טעורה: (בו) ר"ל כשה כשפסיה חיונה אילו פסיון. כך כשפסיה
פימ'ית. כיון דעכ"פ חיונה מקופתה הו"ל כשפסיה לחובה. להכי אם
עדיין הו"ל כעמדה בעיני' שבו א'. שזריכה עכ"פ עוד הסגר ז'.
לגמרי. אולם אם בסוף שבו ז' ארבע קך. גם פימ'י' טעורה: (ב) ארבע קאי. וה"ק אומיני אמרינן שבין שפסיה חיונה או פימ'י'
אין בשתיק סו' טו': (ב) כשהמחה הוא מעדשה מנומלמת: (ב) המחיה: (ל) דשפסיה פימ'י' על המורה טמא. וכר"ג לעיל. משום דרק כשהמחה
מנומלמת בשיעורה. דטלה מטרפה לנגע וכנגע דמי. להכי ס"ל כר"ע דיינה כפיסה לחובה. אבל כל שהמחה יתירה מעדשה. אוחזו מותר.
לא שייך כלל להחיונה. רק דלוחו מותר הו"ל כשאר עור הבשר שהפנימית פוסה עלי' [הרא"ש]. הא בשפסיה חיונה על המורה. לכ"ע חיונה טמא
ופימ'י' להסגיר: (א) ר"ל חף שפסיה פימ'י' א"פ אשפר שהשאר החיונה טמאה. והיינו כשפסיה פימ'י' רק על המורה ושאר מחיה מעדשה
להחיונה

משנה אחרונה
ולא התבאר לפי' מאי חמי ר"ש לאשמועינן ואטו עד השתא לא ידעינן
דמחי' מתחא כעדשה ומחי' דלפיל נמי כהדיא מני נה מחי' כעדשה ופלה
א"ר נמשך נחמטה והלכה לה עהורה. ואם נשמיר כעדשה הרי לא
נחמטה ואלה הלכה. ולפ"ד נראה דר"ש כר"ע ס"ל דאף לפנימית חין פסיון
השפחה דפי' נשיל דמחיה פלמה כבהרת משיבא ואין בהרת פוסה לבהרת.
והשתא עובד קמ"ל ר"ש דדוקא כעדשה מונחת משיבא כבהרת לפי שחמטתה
לשיעור הבהרת אבל יתירה מעדשה אוחזו המורה אילו כבהרת דשיעור
הבהרת כעדשה משני לוי המחיה' ובאמת מחי' כעדשה ומה שהמחה יתר
מעדשה אילו אלא כעור בשר ושיוך נ"י פסיון. וכאמי שפי' הרא"ש א"כ
שכתב כפי' כר"ם והר"ב כתב ח"כ תה שהמחה יתירה מעדשה אילו ככלל
נגע החיון אלא כשאר עור הבשר הוא ע"כ. טוונתו כדפי' וכן ראיתי בתוספתא
אמר ר"ש אומיני א"ר עקיבא בזמן שהיא מעדשה היתה יתירה מעדשה ונחמטה

דין חק נגעים וזו היא בחק וזו נפשו.

אליהו רבא

דין בו טוב פחות מעדשה. כלומר או משה פחותה מעדשה. והנחת בתמעשה והלכה לה. בחינה אם היה נהנה מכותה בין כלל מנפים בין כלל מנחות טוהרה שמחיהה נתמעשה והלכה סי' עומא. עלה ומשום פסיון לכה שאין הנגע פושה לתוכו. אם היה יתירה מעדשה איתמעט כמותו בין כלל מנפסין בין מנחות להחליט משום מהי דהא אשתייר מעדשה. אם היה פחותה מעדשה ונתמעט בין כך וזין כך להגיר. דמשום פסיון אין להחליט שאין הנגע פושה לתוכו ומשום נתמעטה מהיה אין לטעור דהא לא סימן עומא הוא ולא וזה הלכה סי' עומא. והפנימית בין היתה בעדשה בין יתירה בין פחותה אם מנחות של להגיר ואם מנפסין לחליט משום פסיון:

היט כסתמא דריש מחגי' לעיל. הפנימית להסגיר והחילונה להחליט: דיה בהק פחו' מעדשה. כתב הר"ב האי דנקט צוהק פחו' מעדשה דאם היה מעדשה היה מטמא משו' מחיה דק"ל מחיה מטמא בכל המראות. וכ"כ הרמב"ם. ודבריון תמוהין מאד דהיי' מליט אמרת דבהק היט בשר חי ואין נראה כן לא מן הכתוב ולא מן המשנה. מן הכתוב שכן קורה לוה בשר חי. ולוה בשרות לבנות כמות בהק הוא. ומן המשנה דהא תנן

מחיה. והפנימית להסגיר. ואין הלכה כרבי שמעון: היה בהק פחותה מעדשה. כמות פחותה מעדשה. וכתב הר"ב פשוין לפנימית. אם פשתה הפנימית וכסתה את הבהק. הפנימית להחליט. שהרי פשתה מנחות. ואם החילונה פשתה וכסתה את הבהק. אינו פשוין לחילונה שאין הנגע פושה לתוכו. והאי דנקט בהק פחותה מעדשה. דאם היה מעדשה

היה (ה) בהק (ה) פחותה מעדשה (ה) סימן פשוין לפנימית (ה) ואין סימן פשוין לחילונה (ה):

עשרים
במ"ה ו' דפ"ק היתה בו מחיה כו'. ובלא השחין כו' והבהק וכן כתב שם הר"ב לשון ח"כ בשר חי ולא הבהק וה"ל בפ"ח מ"ו וא"ת על כרחינו כיון שהמחי' מטמא בכל המראות. נמליט למדין שהבהק ג"כ בכלל מחיה הוא. זו ודאי שאינה לריכה לפני'. שכבר פי' הר"ב במ"ב פ"ד שזה שהמחיה מטמא בכל מראה דהיינו כמראה הבשר בין בשר חי לבין. בין אדום. אבל בהק הן בשרות חלף שכן כמות. דהיינו למטה מהאדום מראות ו"ל הר"ב צ"ב בפירוש צוהק הוא טורח בעור טהור הוא. שר"ל שאין אלו הכתמים בסבות עפוש בבשר. אבל הוא כתב בעור. והנה האיש הבהקי נקרא רש"י בלע"ז. והוא ענין יקרה מבלבל לחומו וערובוס בראופן בלתי שלם כמו שיקרה לעוף שחיה עולמו מלעבים רבים לזאת הסבה. כמו שהכתב בבעיות ע"כ. אבל מחיה בשר חי אינו בשום מראה משתנה אבל הוא מראיתו של עור האיש ההוא ולפיכך הוא בשר חי ר"ל שאין בו שינוי כלל וזהו שכתב ג"כ הר"ב צ"ב בעטם שבשר חי אשר בתוך הנגע הוא סי' עומא' ואמר לפי שזה יורה על שזה העפוש (ר"ל הנגע) בל זה המקום מהבשר והעור מחוץ מהם. ולוה מגיע אל מקור המקום ההוא קודם שיגיע אל מרכזו. ולוה יורה שזה העפוש הגיע שם ממה שגדחה אליו מהעפוש משנימית הגוף זה שאם היתה התחלת הייתה זה הנגע בבשר (והעור) שהוא (בו) (ולא משנימית הגוף). היה מן הראוי שיהיה התחלתו במרכזו ואחר יתפשט לחוץ וזה מצוהר מול ע"כ. וכי נמי אמרת דבהק דהבא. לא בהק דקרא ושכנה במשנה אלא הבא קרי למחיה עומא בשם בהק הואיל ואינה מעדשה שהוא שיעור סימנה לנזמא' להבי קרי ליה בהק שאם שם מראה טהור אחתי תקשה הדא מאי טעמא לא קתני בזה. היה מחיה פחותה מעדשה כדקתני לגיל מ"ג. שהרי בך אינו מקצר במלות. ולמאי ג"מ משנה בלשון וקרי ליה בהק. ועוד דכיון דהשתא לא קרי ליה בהק. אלא משום שאז פחותה מעדשה. ח"כ היכי קתני בהק פחותה מעדשה והרי אין בהק במקום זה. אלא מה שהוא פחותה מעדשה. ועוד קשיא לפירושם מאי אחא מחגי' לאשמעינן. וכי עד הכא לא שמענו שהפסיון אין לו שיעור והא משנה שלימה קייטו ברפ"ד הפסיון בכל שהוא. ואין סימן פסיון לחילונה כבר שמענו בפרקין. הלך בהמת דברי הרמב"ם והר"ב צוה תמוהים מאד. ולכן נראה כפירוש הר"ם שכך צ"ל היה בהק פחותה מעדשה. שסמוך לפנימית בהק. והבשר חי חוץ לבהק. והחילונה מקפת לבשר חי. סימן הפסיון לפנימית אם נתכסה הבשר (חי) בבהרת מחליט הפנימית משום פסיון. אע"פ שהבהק מפסיק דאין בהק חשיב הפסק לפסיון. כיון דלית ביה מעדשה. ואין סימן הפסיון לחילונה דאין הנגע פושה לתוכו. ע"כ. והשתא טובא קמ"ל. דאע"ג דתנן בפ"ק דבהק המפסיק בין אדם לפסיון מילוי מידי עומא' הפסיון. וקמ"ל הכא דכשהבהק פחותה מעדשה. אינו מפסיק ואינו מניע. ומלאתי למהר"ם שמהיים בדברי הר"ם. והא קמ"ל טעמא דבהק פחותה מעדשה. אבל מעדשה לא הוי סימן עומא' פסיון אף לפנימית. שהרי בהק מפסיק בין האדם לפסיון. ע"כ: דיה בהק כו' סימן פסיון לפנימית. נראה דגם זו יחא להלכה. דהא לעיל פסק כר"ע. דאין פסיון לפנימית ג"כ. וכן הרמב"ם לא העתיק בזה זו בחבורו. ויש לתמוה על הר"ב והרמב"ם בפירושם. שכתבו אין הלכה כר"ם ברשיא. וה"ל לכתוב כן הכא בסוף מחגי': ואין סימן פסיון לחילונה. כ"ל דלר"מ אטריך דאע"ג דסבירא ליה שהנגע פושה לתוכו. אין סי' עומא' לחילונה. כיון דבהק פחותה מעדשה

מלאכת שלמה

אלא כשאר עור בשר הוא הרא"ש ז"ל: היה בו בהק. אית לנ"ג מלה בו. כפ' הרמב"ם ז"ל לפי שכבר קדם לך שהמחי' מטמאה בכל מראה כתב הר"ם ז"ל.

תוספות אנשי שם

דין הדין בהק בו' וא"ת על כרחי בו'. גדולה מו' הוי' הויט להקשות ולא היה צריך לפירושו ולגדותו של הר"ב דאין מהלכת יענין דהיה שינוי בת"כ פי' פסקא ב' או כ' ישוב הכשר התי ונכח לנ"ג לפי' למראה נכח ע"כ הרי נהיה דמחי' עומא אם נפסק לבהק עור ומינה דכ"ס דליל שבהק ג"כ בכלל המחיה. (ש"ל): בא"ד והשתא טובא קמ"ל כו' אבל במאי דתנן בסיפא ואין סימן פסיון לחילונה אחתי ק' אפי' לשיעור הר"ם כמו שאפי' הוויטו לעיל להרמב"ם דכבר שמענו בפרקין שאין הנגע פושה לתוכו אלא דכיון דרישא אטריך טו' ליק מסיפא דר"ל הנה סיפא אג' רישא אבל להרמב"ם טוב מלאח לא אטריך כלול וענין הויט' לק' בשם הרמב"ם דסיפא הוי אטריך. (ש"ל): דיה ואין סימן פסיון כו' כו' כ"ל דלר"מ כו'. פי' לפירושו דמחי' ה"ל נפי' מהר"ם ז"ל אם היה בין אלו הבהרות ג"כ בהק מלבד המחיה אלא שהוא פחותה מעדשה או הוא סי' פסיון לפנימית והשתא לעיל אלא דלרבנן מתקם בכל ענין לעולם יש פסיון לפנימית דמחי' אם הבהק מנחות והמחיה מנפסין הרי אין שום דבר מפסיק בין האדם לפסיון ואם הבהק נמי מנפסין ה"ל פחותה מעדשה הוי מפסיק מה' הראיה והי' פחותה מעדשה וכו' סימן פסיון לעיל ולכ"מ נמי מתחיל דסימן פסיון נפגמות עונן אם הבהק מנחות שאין דבר כלל מפסיק בין האדם לפסיון ופיר' הנה סיפא ואין סימן פסיון לחילונה כיון דרישא נלעב

לחילונה. אבל אם היתה המחיה מלומלמת או אם פשתה פנימית נטהרה החילונה מלוא כשאר לה מחיה מעדשה: (לב) ר"ל שהיו צוהק מפסיק בין חילונה לפנימית: (ג) הוא כהם שבטור אדם (מטה מד' מראות: לד) ר"ל שהבהק המקור הפנימית אינו רחב מעדשה (לה) דכשפשתה פנימית לחוץ הבהק הוא. טמאה. דפסיון די בכל שהוא: (לו) מדחיל' פושה לתוכה (ה): אמרינן דאין נגע פושה לתוכה. אבל כשפשתה פנימית' שהבהק חוץ לה. הרי כל בהק כשאר עור הבשר הוא שהוא מחוץ להנגע. ואפירי מקרי פסיון לפנימית. ובה"ט נמי נקט פחותה מעדשה לרבותא. דאע"ג שאין בו פנימית' לחילונה רק רוחב פחותה מעדשה. דהיינו רק רוחב שער א'. אפי"ה מתחב אותו משחו חוץ לפנימית. ופניט לחילונה. ולפ"י שירי אולטרך לאשמעינן ק' צבא. דקמ"ל דלך שכשהצוהק הוא בפניט נחשב כעור הבשר להפנימית. שכשפשתה נגס. מתחב פסיון ועומאה. אפי"ה כשפשתה החילונה להבהק. מתחב כפשה לתוכה. ואת"ל הרי כך רבותא הוה מני נמי לאשמעינן בשם מחי' פחותה מעדשה בין חילון לפנימית. דמתחב אותו קת מהעדש' פסיון לפנימית ולא לחילונה. ו"ל משום דמחי' פחותה מעדשה. פלונתא דר"מ ורבנן היא [בתוספתא פ"ב]. דלר"מ כל נגע שאיטו כנריום רק עם מחי' פחותה מעדשה שנתוכה יסגיר. דס"ל דגם מחי' פחותה מעדשה מתחב כפנימית של הנגע ומסרך לה. ח"כ לדדיה

אחרונה משנה המוחר בו' והיינו כדפי' דר"ם כ"ל: כ"ל: ה"י בו בהק פחותה מעדשה. פי' הר"ב הוחר כה"ט הוי"ט וכסביס לפי' הר"ם דמיידי שמפסיק בהק בין מחי' לבהרת וקת"ל דפחותה מעדשה לא הוי הפסק ע"ד ולפ"ד יש לנדקט גם לפי' זה דמחי' איורא דמחי' הק דינה הכא בשמי בהרות כיון דבהרת אחא נמי כך דינה וה"ל למיחתי בפ"ק דמחי' דבהק הוי הפסק בהם ה"ל למיחתי דדוקא כעדשה אבל פחותה מעדשה לא הוי הפסק ומה ענינו לכאן דמיידי בשמי בהרות. וגולוי פירושם ז"ל יש לפשע בפ"ק דמחי' דבהק פחותה מעדשה מני מילי כיסוי וכו' או קתני וה"ק ה"י בין פנימית לחילונה בהק או מחי' פחותה מעדשה וכדתיני נמי האי לישנא בפ"ח מ"ו בהק פחותה מעדשה סימן עומאה בתמאה. ופירשש שם דלו או קאמר. והיינו דכולה מלאח

ר עובדיה מברטנורה נגעים גופה של בחרת פרקו תוספות יום טוב לג חלופי גרסאות

ח מיטמאין בנגעים נגעי
דמי טמאין בנגעים נגעי
כל המצוי

תוספות חדשים

[בתי"ם ד'ה] קרה עי
בתי עבדא כו' סבא
מכמי דמי עבדא און
תולדות האור. וכן איהא
לקח כדתי בריס פ"ט
ובכתי דף ל"ז ע"ה משמע
דכ"י וי"ט סבא דתי הני
האר דהפ"ה איהא דגיהאס
ולפי דלא פליג רבי וי"ט
הבא והאר העין מלאמי
קושא זו כח"ס דמלין דף
ח' ומילי דמי לא מקרי
מכוס כיון דהאי אור בדי
שמיס הוא :

אלוהו רבא

ח המורדין. נכסי וקאי
אחין ומכור וקח. תיב
במסכתא רבי וי"ט בן רבי
יהודה אומר הנהיב ברת
המכור לאלה עין לאון
לחוסר לפי עבוד שאלת
והא הכין את הנגע בעיר
הכפר שיבא כל חמה לה
עור הכפר וכו' לפסוק :

תוספות אנשי שם

תי"ש ד"ה קרה ח"י ואין
דכ"י ע"ה. ולי דכ"י
ע"ה נ"ס. דה"ל אצ"ע
ש"ה"ה שם און ח"י
אלה מכו. (כ"ה):

משנה אחרונה

פ"ה ס"ב קטורית ש"ה
הרגל. והל"ה פ"י
מקום ששור קסה מתיב
כלשון קטורית שור הכשר:
ואין מטמאין מכוס
מתי. פ"י ס"ב ח"ה
הפך טלו לטן וכו'
והקסה טו"ע דהא
במקור מני לם ואין
מעבדין את. והספק כולו
לכן וכו' הני סג"ה און
מיטמאין הא ארביס
אפי' עכו"ם משה ואי
בשורה מן השבור בלא
המתי' מני עמא עכ"ל
וי"ל כתי דבלא מתיב
מני עמא ל"ה פהכסן
לרין לידע שהוא מטמא
מכוס פריסה ולא מכוס
מתי' כדפי' לפי ח"ל
שהכסן לרין לידע כל
פריסו שהמחמת. ויש
לפכס עור דהפך כולו
לכן דהכא הייט טע"ה
לכן נחמה :

פדלתי בפ"ב משנה ד. ושם מפרש: קרה. פי' הר"ב הוא שחין
שבה מחמת דבר אחר כגון מחמת מכת אבן כו'. דתיב בתי"ב
אין לי אלא שחין שעלה מאליו. לקה בעץ באבן. בנפת. בחמי
עבדא וכל שאינו מחמת האבן. מניין. ת"ל שחין שחין ריבה.

וה"ל גבי מטה. אין לי אלא שכוה
באור. נכוס בגחלת. ברמץ. בסיד
רוחה. בגפסית רוחה. בחמי האור.
מניין. ת"ל מכוה מכוה ריבה. ומצ"ה
לכו כדון שחין ומכוה מה הניו מורד
לא. אף קרה מורד לא. הר"ש.
ועיין בגמרא פ"ו דפסחים דף עה.

ויש לדקדק דכפ"ט חן ח"הו שחין לקה בעץ כו'. ח"הו מכוה
נכוס בגחלת כו'. ונ"ל דהתם לא קמי' אלא דתיב מדרשא.
וכתיב לרבינו צבור אריה שכתב דה"ק התם. דלע"ג דלקה בעץ
כו'. ובא ע"י חיוס אלו מטה. אבל הוא שחין וכו"ם שחין עלמו.
ע"כ. ואין דכ"י עולים כן בספ"ה גבי מכוה והדמ"ם פ"י במתני'
דהכא שחין ה"ה הכאה. בכל מה שזכה באבן ועץ וברזל. וזולת זה.
ומכוה הכאה באבן או [בדבר] שנתחמם באבן כמו אבן וברזל חס
ודומין. וקרה הנגע ההוא מליחה נשרפת כלהבת בגוף כמורסות
והיציאות אשר יקצו העור ויקלווהו. והוא נגוד מלמנו כי אש
קדחה באפי' (דברים לב) ר"ל ההתלהבות. ע"כ. וברפ"ט אעתיק
לשון שחצוה מה"ל [רפ"ה]. [ח"ה] הר"ב לשון קדוח אש
המסיס. פסוק בישעיה ס"ו ס"ד [ח"ה]: המורדין. פי' הר"ב
שלא נתרפאו יפה וכו'. דבשחין כתיב ותרפא כו' דתיב בתי"ב.

שחין יכול מורד ת"ל ותרפא. יכול עד שנגעה ללקח. ת"ל שחין [הה"ל] ויבשר אשה נרפא משחין. קרבן אה"ן [ה"ל] הא ס"ל נרפא ולא נרפא
כשהיא אומר למן לרבת השחין היא עד שיקרו' קליפת השום. ללקח. הוא קדוח חוק שנתרפא לגמרי. מכוה מורדת נמי כדתיב בתי"ב
מכות אש יכול מורדת ת"ל והיתה מחמת המכוה יכול שנתרפא ללקח. ת"ל מכות אש הא ס"ל חיתה ולא חיתה כשהיא אומר למטה לרבת
המכוה היא עד שתקרוס קליפת השום. הר"ש: ואין מ"מ מ"מ בנגעים. לשון הר"ב אש היה ח"י גרים נגע כו'. ול' הר"ש דלפי' רוב
גרים בעור הבשר. ומיעוטא ברו און מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ. פי' הר"ב דהא פרה כולו כו' דכיון דהני לאו בני
אטמוי' נינהו און זו מבולתה לחוד השלח כדמוכח בתוספתא כ"כ הר"ש ולדכ"י מכוון דהני בחר' הני ואין מעבדין את האופך כולו לבן
הקסה דא"כ מתי' האי דאין מטמאין מכוס מחיה. הא ארביס עכו"ם משה ואי' ח"הו דלרין מן העור עמא אפי' ח"הו

(*) ג"ה ד"ה קדחה וכו' ג"ה ד"ה וי"ט והוא פסוק ע"ה וכו' ד.

שחין יכול מורד ת"ל ותרפא. יכול עד שנגעה ללקח. ת"ל שחין [הה"ל] ויבשר אשה נרפא משחין. קרבן אה"ן [ה"ל] הא ס"ל נרפא ולא נרפא
כשהיא אומר למן לרבת השחין היא עד שיקרו' קליפת השום. ללקח. הוא קדוח חוק שנתרפא לגמרי. מכוה מורדת נמי כדתיב בתי"ב
מכות אש יכול מורדת ת"ל והיתה מחמת המכוה יכול שנתרפא ללקח. ת"ל מכות אש הא ס"ל חיתה ולא חיתה כשהיא אומר למטה לרבת
המכוה היא עד שתקרוס קליפת השום. הר"ש: ואין מ"מ מ"מ בנגעים. לשון הר"ב אש היה ח"י גרים נגע כו'. ול' הר"ש דלפי' רוב
גרים בעור הבשר. ומיעוטא ברו און מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ. פי' הר"ב דהא פרה כולו כו' דכיון דהני לאו בני
אטמוי' נינהו און זו מבולתה לחוד השלח כדמוכח בתוספתא כ"כ הר"ש ולדכ"י מכוון דהני בחר' הני ואין מעבדין את האופך כולו לבן
הקסה דא"כ מתי' האי דאין מטמאין מכוס מחיה. הא ארביס עכו"ם משה ואי' ח"הו דלרין מן העור עמא אפי' ח"הו

(*) ג"ה ד"ה קדחה וכו' ג"ה ד"ה וי"ט והוא פסוק ע"ה וכו' ד.

תפארת ישראל

לפן הגדרה. כמו כי אש קדחה באפי. ול"ה ס"י לל שהוא לטן מקדת דהייט טע"ה
ההכא או הנגיפה בהמקורין עין כמקדת לטן פנימות העור במסכות מקדת]:
גח) מלת המירדין אטלתי הלתא קאי. דכל הג' כל זמן שהן מורדין.
דהיינו שאין עור הנגע שלם. רק מוריד משם וגזל ליחה. נמלא בלא
התחילו עדיין להעלות קרוס כרפוחתן או און מטמאין בנגעים. [ואפשר
דהיינו הוא לטן מורד כהר [באלות פ"ו מ"ה]. והיינו מכוס. כל זמן שהמכה מיל
ליחה יהי מקומו צב וגבורה כהר ממז"ה [ה"ה]. ר"ל אש יש סם נגע ח"ה
להסגירו ואפילו יש בה ס"י טומאה עורו מדלה מחשבה נגע: (ה) אפילו
אש רוב הנגע בשאר העור. ומיעוטו הוא באלו המקומות. אפי' לבגדים:
(א) ובכולו ה"ע. מדלוק עור הבשר [ה"ה] אבל נגע שבראשי אברים
[כמ"ה]. מדמחשב. עור הבשר מטמאין בנגעים. וכו"ם שמ"מ מ"מ
בנגעים. וגם הנגע פושה להוכין. [אולם הר"ב כ' דלפי הך דמשנתנו
אין נגע פושה להוכין למח"ה שם אום. להכי נס און פושה להוכין. [ואיר"ה"ק
לדכ"י. הכי בוסק דלוי מעמא באום ואפי' פושה נגע להוכין הא גורבא דמלפסה
לחוטו הני נשהנה למדאס ברת. ובכ"ה נס באום מעמא. גם איר"ה"ק הני
דאפי' אברין ללכא"ל און באום ואפי' ישן בפסין [כפ"ה מ"ה]. י"ל הר"ב
לשמותיה ר"ה משה' א' איל דק"ל דנס באום ישן: (ב) אש חס באמלע
הנגע. רימ שטימאה תורה מחיה. הייט כשהיא בבער ח"י ובריא.
משא"כ הך י' שאין בשר כלל. ויש שהן בשר. אבל און בשר בריס:
[משניות מורדות] מ"ה 9.

הצפורן. לא חשיבא עור בשר: הראש והזקן. אין מיטמאין
בבשרת. דכתיב (ש) נחק הוא. לרעת הראש או הזקן הוא. אין
לראש ולזקן טומאה. אלא טומאת נחקין בלבד: השחין והמכוה
והקרה המורדים. שלא נתרפאו יפה. ולא נקדס העור שלהם
קליפת השום. אין מיטמאין משום

הצפורן (ג). הראש. והזקן (ד). השחין (ה)
המכוה (ו) והקרה (ז) המורדין (ח). אינן
מיטמאין בנגעים (ט). ואין הנגע פושה לחובן (י). ואין
מיטמאין משום מחיה (יא) ואין מעבדין את

עלמו. אלא מחמת תולדות האש. כגון רמץ (*) חס וגפסית חס. כל
אלו קריין קרה. לשון קדוח אש המסיס. וקרה המורד. נמי שלא
נרפא ולא העלה קרוס קליפת השום. אינו מטמא משום נגע:
המורדים. כל זמן שלא נתרפאו שלא העלו קרוס. קריין מורדים.
כלומר שעדיין עומדים במדרס. ואינה דרסי מורדים בב' רישי'ן.
לשון רר בש"ד (ש"ס טו): ואין מצטרפים בנגעים. אש היה ח"י
גרים נגע בעור בשר. וח"י גרים בלחת מן המקומות הללו. אין
מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ: ואין הנגע פושה לחובן. דכיון דלא מטמו
באום. לא מטמו נמי בפסין: ואין מיטמאין משום מחיה. דהא
פרח כולו. ויש בראשו או בכף רגלו. או בקמטין בשר חי. אין
מיטמאין משום מחיה. אי נמי אש היה אחר מן המקומות הללו
מבולר בחוד הנגע אינו מטמא משום מחיה: ואינם מעבדין את

(*) ג"ה ד"ה חס וכו' חס וגפסית

שחין יכול מורד ת"ל ותרפא. יכול עד שנגעה ללקח. ת"ל שחין [הה"ל] ויבשר אשה נרפא משחין. קרבן אה"ן [ה"ל] הא ס"ל נרפא ולא נרפא
כשהיא אומר למן לרבת השחין היא עד שיקרו' קליפת השום. ללקח. הוא קדוח חוק שנתרפא לגמרי. מכוה מורדת נמי כדתיב בתי"ב
מכות אש יכול מורדת ת"ל והיתה מחמת המכוה יכול שנתרפא ללקח. ת"ל מכות אש הא ס"ל חיתה ולא חיתה כשהיא אומר למטה לרבת
המכוה היא עד שתקרוס קליפת השום. הר"ש: ואין מ"מ מ"מ בנגעים. לשון הר"ב אש היה ח"י גרים נגע כו'. ול' הר"ש דלפי' רוב
גרים בעור הבשר. ומיעוטא ברו און מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ. פי' הר"ב דהא פרה כולו כו' דכיון דהני לאו בני
אטמוי' נינהו און זו מבולתה לחוד השלח כדמוכח בתוספתא כ"כ הר"ש ולדכ"י מכוון דהני בחר' הני ואין מעבדין את האופך כולו לבן
הקסה דא"כ מתי' האי דאין מטמאין מכוס מחיה. הא ארביס עכו"ם משה ואי' ח"הו דלרין מן העור עמא אפי' ח"הו

(*) ג"ה ד"ה קדחה וכו' ג"ה ד"ה וי"ט והוא פסוק ע"ה וכו' ד.

שחין יכול מורד ת"ל ותרפא. יכול עד שנגעה ללקח. ת"ל שחין [הה"ל] ויבשר אשה נרפא משחין. קרבן אה"ן [ה"ל] הא ס"ל נרפא ולא נרפא
כשהיא אומר למן לרבת השחין היא עד שיקרו' קליפת השום. ללקח. הוא קדוח חוק שנתרפא לגמרי. מכוה מורדת נמי כדתיב בתי"ב
מכות אש יכול מורדת ת"ל והיתה מחמת המכוה יכול שנתרפא ללקח. ת"ל מכות אש הא ס"ל חיתה ולא חיתה כשהיא אומר למטה לרבת
המכוה היא עד שתקרוס קליפת השום. הר"ש: ואין מ"מ מ"מ בנגעים. לשון הר"ב אש היה ח"י גרים נגע כו'. ול' הר"ש דלפי' רוב
גרים בעור הבשר. ומיעוטא ברו און מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ. פי' הר"ב דהא פרה כולו כו' דכיון דהני לאו בני
אטמוי' נינהו און זו מבולתה לחוד השלח כדמוכח בתוספתא כ"כ הר"ש ולדכ"י מכוון דהני בחר' הני ואין מעבדין את האופך כולו לבן
הקסה דא"כ מתי' האי דאין מטמאין מכוס מחיה. הא ארביס עכו"ם משה ואי' ח"הו דלרין מן העור עמא אפי' ח"הו

(*) ג"ה ד"ה קדחה וכו' ג"ה ד"ה וי"ט והוא פסוק ע"ה וכו' ד.

יבין

דורך עליו בחזק. ולהכי לא מחשב ביה"ט. אולם נראין טפי דברי
הר"ש שכתב דע"ס דכף הרגל. הייט מדשורו קסה. דינו כלפזין דלא
מקרי עור הבשר. א"כ י"ל דשאר תחתית פס הרגל. שש אין עור קסה
כ"כ. שפור מטמא בנגעים: (ג) דלוי עור הבשר. והא דלא חשיב
לקח רגל ולפזין כדתיב הקד דלעיל דלא מחשבו כעור הבשר. ב"ל דה"ע
מדכעי למנקט יחד תחלה כל המקומות שעורן רך דוגמה עור הבשר
כהך העין. ואפי' לא יחשבו כעור ובשר. והדר נקט עקב ולפזין
שעורן קסה: (ד) כשלא נקדחו דלא און שם טומ' ברת. וכו"ם נחק
וקרו"ג: (ה) שחין הוא מכה הגההוה ע"י ליחה בעורת שבהך עיר
הארס דשחין לטן חמוס הוא. ענטמאדע ב"ל. וכמו אש שחונה [יחא
יג ב': (ו) פערברענגען ב"ל. והוא חצורה שנתהוה ע"י שכוה מאס
ממש. (ז) כך נקרה שחין שנתהוה בחרס שלא מאליו. רק ע"י שלקה בעץ
או באבן וכחומה. שט"י הכאה זו נכבש הדם שבמקום ההוא ונתחמם
וגתהוה ע"י השחין בעורו. וכך נקרה ג"כ כל מטה שלא נהוה ע"י
אש ממש רק ע"י תולדות האש. כברזל חס או גחלת ורמץ מוקדן. או
ע"י מים רוחקין וסיד רוחה וכדומה ונקרה פעעברעהן ב"ל. ושחין
שט"י מטה כוז רבתה הורה שיבא דינן כשחין ומטה ממש. מדכפלה
הורה מלת שחין ובלת מכוה כ"ס. לומר כך דהייט בכל גוואל.
[ולרמב"ם] להכי נקרא חמורה שט"י הכאה או שט"י תולדת האש כשם קדח. מההוא

תוספות נגעים גופה של בהרת פרק ו יום טוב לד תוספות אנשי שם

הבשר בלתי שער עולי בלתי ספק שדיניהו קדין עור הבשר ע"כ. ומלחא דפשיטא הוא. וק"ל למאי אינטיק למהני. ומלחא למאד"ס סכה ח"ל. כ"ל לפש. הדלולים היינו יש בני אדם בעלי רוב שער שאפי' הפנים והאזן יש בהן שער שלא כדרך רוב בני אדם ולשון הדלולים היו מל' זכר של רחלים שהי' שערן מודולל [בנטרות] בפ' כל פסולי המוקדשים [מ"ג ד' ל"ה] פירש שערן מרובה ומדובבל. וגרסי' בחומש פ"ב איהו הראש ואיהו הזקן. מן הפרק של לחי ולמעלה זהו הראש מן הפרק של לחי ולמטה זהו הזקן. ומתח אה החוט מחוץ לחוץ. כל שמן החוט

והוא שנקראו ארבע שמותיה כהם סימן טומאה כדלק"ט פ"א ג"מ לנגע שחוקן אבל לא לנגע שער הבשר. (ר"ע) ד"ה נדרונים ליתמא כהרת ט"ו. זה הוא אפילו נקראו והאל דמאטרפין והנגע פושה לתוכן ומטמא משום מחיה וכן מ"ש לקמיה ומעכבין את הפריחה. זה הוא גם כהה הקודמת וזהו זה הול"ל ומטמא משום מחיה וכן ל' הרמב"ם בזה אלו מדויק. (ר"ע) :

ולמעלה זהו ראש וכל שמן החוט ולמטה זהו הזקן. מאחריו מפיקה של פרקה ולמעלה זהו ראש. מפיקה של פרקה ולמטה. אע"ג שהוא מגדל שער. הרי הוא כעור הבשר לכל דבר והיינו דקמתי במתני' הדלולים שבראש ושזקן אע"ג שמגדלין שער במקלת בני אדם. הרי הן כעור הבשר דבאר רובא אולוין. וישובון (ע). נדרונים כעור הבשר (ע). ע"כ: נדרונים כעור בשר. ל' הר"ב ומעכבים את הפריחה והנגע פושה לתוכן ומלטרפיה לכגרים. וכן ל' הר"ם ול' הרמב"ם (*) שמתמא בנגע עור בשר ומעכב את האורך כולו לכן. ע"כ. ומדא או הרי מגו אחריני נקטי דה"ה לשיטתא ד' מראות ובמחיה ושער לכן: (ר"ע) שמיטתא :

יבין תפארת ישראל יבין
 (עב) ו"א דר"ל געוויכס שבראש או בזקן. והיינו לדולל בשר סס שאין בו שער. ו"א דר"ל רבוי שער טיש לפעמים בהפנים או בהטאר סמוך לראש או לזקן. אבל לא במקום הקדקד או הזקן ממש. ומפורש בחומש. דמן קיה הפרק של לחי ולמעלה. זה מחשב ראש. ומקלה פרק של לחי ולמטה. זהו זקן.

הלכות גבורתא כללא דפרק ו
משנה א אין נידות כנגע. עד שתהיה ארכה כאורך גרים ורובה כרוחב גרים [ולא פחות מזה]. והיינו כגודל ג' על ג' עדשים או כשפת עור אדם שגדלין שם ו' על ג' שערות. דבאופן זה אפשר שיהיה כשיעור מדיה כעדרשה באמצע. וכעדרשה נגע סביב לכל צד :
משנה ב בהרת שהיא לכד כגרים ובאמצע' יש מחיה כעדרשה. והחלף ופשתה הנגע לחוץ ואח"כ עברה המחיה נשאר בהחלוט. וליא דמדבא הפסיון בעור המחיה בו. אין הפסיון מטמא. ולפיכך כשאח"כ עברה המחיה. והפסיון נשאר ה"ל כאילו לא פשה. שאינו כממא. ואם נתמסם בהרת זו סכרים אפשר שיהיה סחור דהיינו בלא נשאר כעדרשה לכל צד כהיב להמחי' :
משנה ג בהרת שהיא לבר כגרים ובה מחיה פחות מכעדרשה. והסגירה. אם רבתה בהרת לחוץ בכל גוונא סמא. נתמסמה בכל גוונא סחור. אבל רבתה המחיה אפשר שיהיה סמא. וכשתמס' ודאי סחור :
משנה ד בהרת שיתורה סכרים. ובה מחיה יתירה מכעדרשה. והחלף. בין שרבה או נתמסם זה וזה. אפי' אפשר שישאר בפומא :
משנה ה בהרת כגרים ומחיה מקפחה ברוחב עדרשה לכל צד. ובהרת אחרת ברוחב עדרשה לכל צד מקפת שוב להמחיה. הרי הבהרת הפנימי להסגיר. והחיצונה לחללים. ואם אח"כ נתמסמה או הלכה המחיה שכאמצע. כבהרת החיצונה לחברי בין שנתמסמה המחיה מהנגע מכעדרשה. ואפילו היתה מחיה זאת יתירה מעדרשה. ופשתה הפנימי על אותו מידה. לא נחלפה פנימית מימש פשוט זה. דמישם שנגע חיצונה מקפת לפנימית. ה"ל כפויסה לתוכה :
משנה ו ואם מפסיק בין נגע פנימי לחיצונה אפי' רק ברוח פחות מכעדרשה. מחשב הפסק. ולפיכך כשפשתה הפנימית על הרוחב לא מחשב כשפשתה לתוכה. דדוקא כשפסיק בניהן נתי'. שהרי מדיה זו כשפשתה פנימית עליו סמא [והרמב"ם] פ"ו מצרעת] לא הביא בגא זו כלל. ונ"ל דה"ל דרך דבורי ר"ש הוא. אבל לרע"ק דקיי"ל כותלי' סחבירו. אפילו כפסיק בהק. אין פנימי פושה עליו :
משנה ז מחי' אמ"ם בראשי אברים. והיינו ככ' אצבעות שבידים ורגלים. וששפת סבוב קפה האונות וראש החוטם. וראש ערות האישה. וראש דדי האשה. וככולהו סמאן סדאן הכתן יבול לראות ב' חלקי הנגע בפ"א שהמחיה מפסיקן. מירו יבול ודלולין אף שאין יבול לראות נגע שבתן בפ"א. סמאם במחי'. והיינו מלא אמת תורה ורואו. דהיינו בפ"א כולו. אלא לאפוקי מה שכתבנו אינו נראה בפ"א. כ"דן אם ראשי האברים עיני כגרים. גם הם כממאם בפ"א :
משנה ח בול' מקומות אמ"ם כבהרת. מדיעין עור הבשר. (א) תוך העין. (ב) תוך האוזן. (ג) תוך החוטם. (ד) תחת עקב הרגל. (ה) על הצפורן. (ו) על הראש. (ז) על הזקן. ה' מקומות אמ"ם כבהרת. פרוהו בית הכתרים. (א) תוך הפה. (ב) תוך קמטי אדם שפן. (ג) תוך קמטי צואר שבכל אדם. (ד) תחת הדר של אשה. (ה) תחת כל שחי שתחת הורעות או הרגלים. וכ"כ אין הבהרת מטמא כעור שנשחת. בין ע"י שחין שעלה כעצמו. או ע"י סכוות אש. או ע"י שחין שנתהוה ע"י הכאה או חבלה או ע"י מכויה שנתהוה ע"י דבר שנתחמם באש. ונקרא קרה. כל אלו תג' שחין וטובה וקרה כל זמן שגול מהן פרייה. אינן נקראין עור הבשר. ואמ"ם שם ננגע. כל אלו הפסיון סקומות. לא לבר שאם כל הנגע בתוכן אמ"ם. אלא אפילו אם רק מיעוט הנגע שם. ורוב הנגע כשאר עור הבשר אמ"ם. וכן אם על הנגע חוץ מהם. ואין הפשוטן שפשה לשם פסיון. ואם הם באמצע הנגע לא מחשבין מחי'. ואין מעכבין כשהפך כולו לכן ונשאר א' מאלו. דהרי לא נשאר מעור הבשר. אולם נקראו הראש והזקן. וכ"ש בנתמסם הקמס. או שהשחין והמכות וקרה נקראו והחילו לתרפא. או כממא' בנגעים שיוולדו שם אח"כ. אבל אמ"ם לנגע שבוער הבשר. וכן אמ"ם פשוטן שפשה לתוכה מנגע שבוער הבשר. וכן אינם נחשבין מחי' לנגע שבוער הבשר סביב לתן. אבל לעיכב התרפא לכן נחשבין כעור הבשר. ראש וזקן של יד רק בשנים שלא העלה עדיין שער. ול"כ דלדילי שער שבכ"מ ברוח חוץ מראש וזקן. או דלדילי בשר שבראש. דיין כעור הבשר לכל מילי :

ר' עובדיה נגעים אלו בהרות פרק ז מברשורה ציונים

פרק ז א אלו בהרות מהורות שהיו בו קודם מתן תורה. מי שהיה בו לרעת קודם מתן תורה לא היה טמא מתמת אוחו נגע לאחר מתן תורה לכתוב (ויקרא יג) אדם כי יהיה בעורו בשרו פרט לזה שכבר היה. וכל הגי נמי דחשיב. מהתם נפקי. דבעינן שזולד הנגע משעה שראוי ליטמא בו. ולא קודם. כמו גר עד שלא כתגיייר וקמן עד שלא טולד וכן כולם : בקמט ונתגלה. שהי' מתחלה הנגע מסותר בתוך הקמט והיה טמור. (מנע') שהיה צביות הסתרים. ואח"כ נתגלה : ובמורדים. כלומר בשחין ומטה המורדים שלא נתרפאו ואלו העלו קודם קקליפת השם (*) ד"ל פ"א :

פרק ז א חור הראש וכו'. פי' אע"פ שאח"כ חזר טרשא וכו' מהורים :

יבין תפארת ישראל יבין
 פ"א א אפילו טולד בן סיע' לבעה שראויין להטמא בנגע. ואפילו בשטולד בשעת החיוב פשוטן לנגע זו. דינו כשאר סיע' וליא אמרינן דמדתנה תואר הנגע. נגע חדש הוא ומלחא בתחלה [ועיין לעיל פ"ד מ"א ובחומש פ"ב] : (ב) ק' מה דהוה הוא. ומה נפ"מ בזה [במנינה די"א ותענית ד"ג ב'] : ו"ל משום דכל הנוה איך דחשיב תנא. טולדו רק מנך ילפינן. מדאמרה תורה כי יהי' בו נגע דמשמע להבא. ור"ל שיחאוה

בו הנגע משעה שהיו ואיך ומאו מתחיל שעת חיוב. ולאפוקי כשצבעת האוי ככר הי' בו הנגע שטולד בו בשעת הפסוק. אמ"ם. ומינה ילפינן דה"ה איך דחשיב תנא דנס הם מולדו בשעת פסוק. אע"ג שנתקיימו עד אחר שעת חיוב אפי"ם אמ"ם בנגעים ומדטלוהו מנגע שקודם מ"ח נפקא להיב חקדים תנא למנאקת להגמולד ברישא : (ג) דהו"ל ציה"ם שאמ"ם בנגעים [פ"א מ"ח] : (ד) שאמ"ם רק בנתק ולא בבהרת : (ה) כולם מפורשים (פ"ל)

נגעים אלו בהרות פרק ז

נעשית ביום וילי נעשית
ונמצי' ונעשית כסוד גזיל
וילי וכסוד וילי נמצי'
ראביצ' בסוד גזיל ל'ג'
בתחלה גזיל בתחלה וילי
נמצי' וכן נמצי' .

תוספות חדשים

משנה ב [בהר"ב ר"ה]
נעשית כו' שהשאלת נעשית
מספחת כו' דל"ל שהמספחת
נעשית שאל' או עזה . דלא
להקל קמח' . (הר"ט) :
[באר'] בתולדה שלה כו' .
זו דוחק שמק"ל בלשון גס
הוא ללא ערך גם פי'
הנמצי' כשתיקקו נ' הוא
דוחק וילי דה"ל דק"י
לשיקף רבנן דר"ע כמי'ם
ה"ל ע' כאן דהכל אינו
מזיק רק עם התולדה שלו
וה"ל שנגע היה שני גריסין
כפחת ונכתבה גרים א' אפי'
לחומר ר"ל מתולדה של
גריס שאלה שאלה וכן
מתולדה שאלה נעשה מק"ל
עזה מ"ל הוי קולא דלא נהיר
ק"ל וכל זאת נהיר משום
שאני מנאסרין ודוק . אכן
כפי'א לחמיר לא שנה זו
משום שא"ל ודוק .
(מאורשתי וז"ל) :

אליהו רבא

נעשית מספחת שאלה
כו' . כלומר שנה נעשית
שאלה לקום ביום א"ל
היה לכן נעשית
מספחת כו' לכן ק"ל למעט
ממנו לכן ועדיין לא נא
לקום או נעשית מספחת
עזה נעשית עזה כשג'
ונעשית מספחת של ק"ל
למה מסג' ועדיין לא נא
לשאלה וק"ל וק"ל דיע
ק"ל דה"ל כענין ק"ל
מתחלה ואפילו לא נא
לשאלה כהחמיר קמח' ר"ע
מלה בתחלה :

הדושי מהר"ח

לכן אמר ונעשה צדקה
והיינו סיפן פיריה ככל'
וא"ל ע"כ וחיבת הי"ט
שנחשאו למרי ונעשו
בעור הבשר כך נראה לפי
דעתו ברור דברי הר"ש ר"י
הר"ב הואיל והביא דברי
הר"ש אות באות כמו שהיו
דברי הר"ש לפנינו או הר"ש
יודע אם נתחבן לזה שכתבנו
ג"כ נתחבל ברובם או
לאורה העתיק דברי הר"ש
ולא שם לבו והשי' יודע .
אבל תראה הי"ק דברי
הרב"ם כאן דחוקים בלשון
רק היללה להבנים ראש
בין אבות העולם דח"ק :

תוספות אנשי שם

במקום דל"ן טו כ"א ספק
עברה לנד' . ועוד דקמ"ט
כשנגלה הוא להיות ככתולה
חמש גלי טו רוס משא"כ
מקום השמן והמטה שהוא
נלקק עזה . משא"כ כיוון
הגע' זו נהרסוה קודם ביות
השמן והמטה שה' דומה
חמש לשאר עור גמר כמי'
דגים הלא' והק"ו :
[ס"ט] :

מפרש ממניין דהכל . וז"ל . ירלה בזה שהכרת עזה אשר היה
מראה כשג' . חזרה למראה סיד ההיכל . או כמראה השאלה . אשר
היא למר לבן . או כקרום בינה . וכאלו יאמר שאין הפרש בין
חזרת [מראה] מראה חזרתה אשר
היא שאלה . או מראה חזרתה או
מראית חזרת חזרתה . והוא אמרו
ונעשית מספחת שאלה . או מספחת
עזה . ע"כ . ויחא נמי טפי . דלהר"ב
סיפא דנעשית מספחת כו' . אינה
בתחלה כו' . רבי עקיבא אומר בין להקל בין להחמיר . תראה בתחלה כו' :

י כ"ן תפארת ישראל

למראה קרום . והרי כולן כהן משגל . (בב) א"ל לומר דה"ק הגל .
שנספחת נעשה שאלה . או מספחת עזה . ליתא . דהרי הנמל להקל רלה
לפרש . וגם קשה עלינו לומר דה"ק . שאלה שהוא כלומר לבן . נעשה
מספחת שהיא כקרום בינה . או שנגע עזה דהיינו כשג' . נעשת כמספחת
שלה . דהיינו כסוד . ג"כ ליתא . דמלמד שא"כ יהיה צבא זו יתר כנטול
דכבר תני לה ברישא [ו"ש] הר"ב דהני והדר מפרש . במחמ"ר איפ"א הול' .
דמפרש והדר הני' . קשיא נמי שהלשון מסורס . אלא י"ל דה"ק או שגוה
כשג' נעשה כשאר מספחת של שאלה . דהיינו שכהה טפי מזמר לבן ועו
יותר מקרום . או שעזה כשג' נעשת כשאר מספחת של עזה . שכהה
משגל ועו מסוד . ולרבותא דר"ע נקט הכי דלע"ג דנשנה רק ק"ל
ממראיתו שבתחילה . ועדיין לא הגיע למראה האחרת . או אפי' נשנה
רק למראה שאינה מד' מראות שמנו חכמים . אפי"ה מחשב שני והראה
בתחלה [ורכינו ר"א זוקל שרתי לזה ספיקו] . ונקט כל השנויים במראה
שג' . מדיחיה המראה הראשונה והיותר עזה שמנו חכמים . והיה כסוד
ולמר שהוכחה לבנינו : (ג) שבזמן חיוב נהפכה לכלמר לבן שהוא עו
טפי מקרום . והוא א"כ לקרום : (ד) ר"ל או שמהפכה קרום שהיא עו
פסור . כהפך שמתחיל בזמן חיוב למראה סוד או למראה שג' . והרי כ"ן
עדין הם מקרום . וה"ה בשנהגה מספחת לשאלה . או מספחת להכרת
וכלעיל . אלא חד אופן מהשנויים נקט ואיך מרישא שמעין להו .
וגם מה"ט לא נקט תנא בהשנויים להחמיר רק בנגע כקרום . שהוא
היותר כהה שגד' מראות . וממילא שמעין דה"ה כלמר וסוד שהעו
לבנינו : (ה) דס"ל דלע"ג דנשנה מראיתו . והו"ל דנגע חדש הוא .
אפי"ה כל שהוא מנוראה חיוב למראה חיוב . אמרין דהוא הוא .
בידור בהוכחה לננוך מקרום . לכ"ע מידון כעברה לגמרי . וכשצב
נהפכה תראה בתחלה : (ו) אם בזמן החיוב הוכחה מראיתו מבתחלה
לע"ג דגם מראה כהה זו מין חיוב הוא : (ז) ר"ל ואם בזמן החיוב
נהפך לבנינו טפי מבתחלה : (ח) דלכונתיה כהה היא בכלל עזה .
ולכ"י מדנת כאלו היא היא . אבל אין עזה דנשנה בכלל כהה דמעיקרא
ולכ"י הו"ל שתתא כנגע חדש : (ט) דס"ל דה"ן כהה או עזה אין א' בכלל
חיבו

הי' להרמב"ם הגירסא בתוספתא . וחקמים אומרים פסור . אמנם אין להקשות במשנתנו למה לא הזכיר התנא הי"ק יהיה הדין אם נתהווה הנגע
בזמן חיוב ותקיימה עד זמן פסור . דיל"ל דה"ם משום דזה ממילא שמעין לה . וכן זה פסוט דכשראהו הכהן בזמן חיוב עס
פי' טומאה והגלישו . אף דלח"כ נתהווה במקום פסור . לא אמרין דסוד למפרע . דהרי לא עדיף מאילו עברה הנגע לגמרי . ולפיכך נר"ך להחמיר
באפרים וקרבתות מהטומאה דמקודס . אולם מה שלא הזכיר התנא . כה' בהרת בעור . ונקמט . וחזר ונתפשט . מה דיו . כה' מסתפיקא . מי יומא
דדיו כליך שזכר התנא . או דילמא שאני איך שנתבטל הנגע לגמרי כיוי . אבל נגע שבעור הבשר ונקמט . הרי כיון שהנגע עומד בעיל' רק שנתכסח
הו"ל כוונתו בקוביא . ואפילו לא חזרה הרי היא כטומאה בתחלה . וכן נראין הדברים דהרי פסור ביה"ט ילפינן מלכויב לכל מראה עיני הכהן
[כהר"ש פ"ב מ"ד] . והיינו שיהא הנגע במקום שנתראה להכהן . וא"כ נגע זו שזכר ראהו הכהן ופימאלו . ומה יועיל שחזר ונקמט . וכי נר"ך שיהי' הכהן
רואהו

משנה אחרונה

מנה : ר"ע אומר . וכתב ס"כ הלכה כה"ם . אפי"ה דל"א חמא מכריס וקי"ל
הלכה כדברי המכריס . ה"א אמרי' בפ' כירה ד' מ' אין הכרעה בלישות מכרעה .
וה"ל כיון דלח"כ לא גילה דעתו לתקן בין להקל בין להחמיר הוי הכרעה
שליבות אפי"ה דר"ש הזכיר בין להקל ובין להחמיר כיון שדכינו הוזכרו בסוף
מתעט דל"א חמא הוא מהדר . ואינו ית' מילוקי ח"כ הוי הכרעה שליבות .
ועוד כיון דהלכה כה"ם מהכינו פסקין כוונתו אפי"ה במקום מכריס כדלמתי' בפ'
ג"ט

כלומר תחלה יהיה כלמר לבן . ועכשיו נעשית כקרום בינה :
נעשית מספחת שאלה או מספחת עזה . כלומר שהשאלה נעשית
מספחת שחזרה להיות כחולדה שלה . או שהעזה נעשית כמספחת
שלה . ופרושי קמאשם לריבא דקמני
היתה כשג' ונעשית כסוד ההיכל .
היינו שנעשית עזה מספחת . וזוהי
שהיתה כלמר לבן ונעשית כקרום
בינה . היינו שנעשית שאלה מספחת :
וכסוד ההיכל והשג' . כלומר היתה
כסוד ההיכל ועכשיו נעשית כשג' :
רבי עקיבא אומר כו' . והלכה כה"ט :
בהרת

ב ו"ז

קודם שג' לפני הכהן . ואח"כ הובא לפני הכהן בזמן חיוב בתראה עס פסיון .
בכה"ג א"ל לומר שראב"י מומא ע"י פסיון זה . דהרי השתא הוא הפעם
הראשון שג' לפני הכהן . והרי כו"ט ס"ל דלין פסיון ממנו בתחלה . אפי"כ
לפי התוספתא שזכרנו רק ג' האופנים האחרים הכל' פליגי . דהיינו שג' לפני
לפני הכהן בזמן חיוב . והסגירו . ובתוך ימי הסגור נתהווה מקום פסור .
ובסוף הסגור שוב מאלו הכהן במקום חיוב עס פסיון . דלח"כ אמרין דהיא
היא הראשונה . ומדפשהת יתלענה . ולרבנן ס"ל דמדפסוקי בניתיים מקום
פסור . אמרין דזאת בתראה נגע חדש הוא . ולהכי יסגורנה . ואע"ג דבהלכה
הוא ימי הסגור וחזרה בסוף הסגור . אמרין לעיל [פ"ד מ"ז] דדייקין שהיא
היא . י"ל התם בשעה שהלכה הו"ך ימי הסגור ה' עכ"ל המקום ראוי לנגע .
משא"כ הלא כיון שנתהווה מקום נגע בניתיים מקום פסור . דייליין לה
כאלו פסור הכהן לגמרי בניו וצוי . וזאת בתראה נגע חדש הוא ותראה
בתחלה . וב"כ פליגי באופן ג' הכל' . דהיינו שהסגור הכהן בזמן חיוב .
ובסוף הסגור מנא' הכהן במקום פסור ופסור . ולאחר הפסור שוב חזרה
למקום חיוב עס פסיון . דלח"כ דייקין לה שהיא היא הראשונה . ולפיכך
הו"ל ככל פסיון שאתה הפסור דיוחלט [כפ"א מ"ג] . ואע"ג דלעיל [פ"ד
מ"ז] אמרין דבהלכה ופסרה . וחזרה לאחר הפסור תראה בתחלה . י"ל דס"ל
לח"כ דה"ה שאני שהלכה לגמרי בניו בני . משא"כ הלא הרי הנגע
נשאר בני בניו במקומה . רק שהי' מקום פסור עס בניו בני . אבל רבנן
ס"ל דלא מחלקין בהכי . אלא דייקין לה הלא הלכה וחזרה הנ"ל ותראה
בתחלה . וב"כ פליגי באופן ד' שזכרנו . דהיינו ששפחה בתחלה במקום
חיוב היה בה ספי"ו . דהיינו ש"ל או מח' . והתלעו הכהן . ואחר התלע
נקמט מקומה . וסגורו או לא סגורו הכהן . ואח"כ חזרה להתהווה מקום
חיוב . וגם עבר הש"ל והמחי' . אבל עזר זה נא לה פסיון . דלח"כ אמרין
דז"א היא . והרי ככה"ג אמרין לעיל [פ"ה מ"ג] דבעבר ש"ל ומחי' וכל
פסיון תחתיו דהרי הוא בחלוטו . ולרבנן שאני כה' . דהפסוקי מקום פסור
בניתים . הו"ל הך בתראה כנגע חדש . ואין פסיון פסול בה בתחלה . ולכ"י
יסגור . כך ג"ל פי' המשנה לפי התוספתא . אבל להרמב"ם דס"ל דרבנן
טודר לגמרי אפשר לומר שהי' לו הגירסא בתוספתא לרבנן תראה בתחלה .
בכ"ף הדמיון . וכ"ה הגירסא לפני בלשון התוספתא שהביא הר"ש [וכן מ"נו
בכמה דוכתי שמשונה גירסת התוספתא שנהר"ש מהגירסא שבתוספתא שלנו] .
וס"ל להרמב"ם דמ"ה התוספתא בתחלה . ר"ל תראה כאלו עדיין היא
במקום פסור . דהיינו כמו שהיה קודם שחזרה למקום החיוב . א"כ שבתאמת

הי' להרמב"ם הגירסא בתוספתא . וחקמים אומרים פסור . אמנם אין להקשות במשנתנו למה לא הזכיר התנא הי"ק יהיה הדין אם נתהווה הנגע
בזמן חיוב ותקיימה עד זמן פסור . דיל"ל דה"ם משום דזה ממילא שמעין לה . וכן זה פסוט דכשראהו הכהן בזמן חיוב עס
פי' טומאה והגלישו . אף דלח"כ נתהווה במקום פסור . לא אמרין דסוד למפרע . דהרי לא עדיף מאילו עברה הנגע לגמרי . ולפיכך נר"ך להחמיר
באפרים וקרבתות מהטומאה דמקודס . אולם מה שלא הזכיר התנא . כה' בהרת בעור . ונקמט . וחזר ונתפשט . מה דיו . כה' מסתפיקא . מי יומא
דדיו כליך שזכר התנא . או דילמא שאני איך שנתבטל הנגע לגמרי כיוי . אבל נגע שבעור הבשר ונקמט . הרי כיון שהנגע עומד בעיל' רק שנתכסח
הו"ל כוונתו בקוביא . ואפילו לא חזרה הרי היא כטומאה בתחלה . וכן נראין הדברים דהרי פסור ביה"ט ילפינן מלכויב לכל מראה עיני הכהן
[כהר"ש פ"ב מ"ד] . והיינו שיהא הנגע במקום שנתראה להכהן . וא"כ נגע זו שזכר ראהו הכהן ופימאלו . ומה יועיל שחזר ונקמט . וכי נר"ך שיהי' הכהן
רואהו

משנה אחרונה

מנה : ר"ע אומר . וכתב ס"כ הלכה כה"ם . אפי"ה דל"א חמא מכריס וקי"ל
הלכה כדברי המכריס . ה"א אמרי' בפ' כירה ד' מ' אין הכרעה בלישות מכרעה .
וה"ל כיון דלח"כ לא גילה דעתו לתקן בין להקל בין להחמיר הוי הכרעה
שליבות אפי"ה דר"ש הזכיר בין להקל ובין להחמיר כיון שדכינו הוזכרו בסוף
מתעט דל"א חמא הוא מהדר . ואינו ית' מילוקי ח"כ הוי הכרעה שליבות .
ועוד כיון דהלכה כה"ם מהכינו פסקין כוונתו אפי"ה במקום מכריס כדלמתי' בפ'
ג"ט

דד . טז . ס"ג :

הלכות גרסאות

הולכין לגדוד ה"ה
בהולכין לגדוד ה"ה
בהולכין לגדוד ה"ה
בהולכין לגדוד ה"ה

אלויהו רבא

אם תלם ז' מן ד' ונבאל
כ' שבו שמן טומאה חינו
עובר בל"ת . התחלתי
מניח להם ראויות . ונתוספתא

חדושי מהרי"ח

משנה ד' ברע"ב ד"ה
התחלתי כו' הלכך כו'
עכ"ל איפשר תיבת הלכך
הוא מיותר ופ"ש . א"כ הוא
משל דברי הר"ש ולא קשה
על הרע"ב קודם :

תוספות רע"ק

פ"ז משנה ד' [אות ב]
לאחר החלוטו (טא)
מסע קנסא , ומ"ש שרי
בתיבת ופריש ולענות
ימי פירתי ולפירי מה"ח .
אבל כפירתי אמ"א הליבא
דכ"י דפמא מדרגת א"י
לכניסי ידים ובהונות תוס'
בכורות ל"ד ז"ב :

ונגעי בגדים מגין ת"ל ככל אשר יורו אחכם הכהנים הלויים . אין
לי אלא מתוך החלט מתוך הסגר מגין . ת"ל כאשר לווייתים . אין
לי אלא כונו . מקומו מגין ת"ל [לשמור לעשות] ובת"כ מגין לחלוט
סימני טומאה במקום נקיו . שהיא עובר בל"ת . ת"ל ואת הנחק לא
יגלת . הר"ש : [התחלתי מביא להם
ראיות . כתב הר"ב ב' בתוספתא [מייח']
דכך היתה ראיותו כו' מפני שלא
ראה כו' תוך הסגר כו' שלא ראה כו'
הלכך כו' קודם שיאמר לו כו' . ודבר
המורה הוא זה שאין ראיותו אלא על
שלא ראה כו' . וילמד ממנו עד שיאמר
לו כו' . חע"פ שראה . אבל בתוספתא
והביאה הר"ש איהא . שר"ע לא אמר
אלא הראיה משלא ראה על שלא

ולטהרה (ט) . עד שלא בא אצל הבהן (ט) .
טהור . לטהר החלטו . טמא (ט) . אמר
רבי עקיבא שאלתי את רבן גמליאל (ט) .
ואת רבי יהושע . הולכין לגדוד (ט) בתוך
הסגורו (ט) מה הוא . אמרו לי לא שמענו
אבל שמענו עד שלא בא אצל הבהן .
טהור . לאחר החלטו . טמא . התחלתי
מביא להם ראיות (ט) . אחד עומד בפני
הבהן

מלאכת שלמה

שמענו עד שלא בא אצל הבהן טהור לאחר החלטו טמא . ה"י
ה"ר יהוסף ז"ל לאחר חלוטו . ופי' שם בספר קרבן אהרן והוא נוסח קדוש
דמרישא משמע עד שלא בא טהור אבל משבא וראהו חע"ג שלא החליטו טמא
ומסיבא משמע שאינו טמא אלא לאחר החלטו חע"ג שאל אצל הכהן טהור
ולזה אף בשמענו זה אין אנו הולכין הדין שהדבר שקול ע"כ שתי' עוד ט"ו
וחוסף לקח טוב : אחד עומד וכו' . הוא כיום דברי ר"ע וכן שבת' גליגלא

לפירושו שאינו פוטר עד טוף השבוע כי שמה יחזרו בסוף השבוע והליטו ומ"מ
לא ידעו לעמקם של דבריו ז"ל : ד' את ר"ג ואת ר' יהושע . בת"כ פי'
שני דפ' נעשים גרסי' את ר' שמעאל ואת ר' יהושע : לגדוד . דברי' קודם
הווי' וכן הוא בערוך וגם ברי"א ז"ל כן הני' . ונכלל הספרים לגדוד בגמ"ל
ושני להיו' . ובפי' הרא"ש ז"ל מלאכתו נדבש שם מקום וכן הוא שם בת"כ פי'
שני דפ' נעשים ושם כתב ספר קרבן אהרן דממנה גרסי' : לגדוד : אבל

תוספות אנשי שם

מגין שאכור לתלן . (י"ד) .
ול"ע דליב חינו עד שלא
מקק לעומתה . ול"ע דלחר
הפסור חינו אפילו חמר
שפדחה שפדחה כונו' או
שומעיה מנגדים אכור
לחלוט השער . אחר כתיבי
זה ראיתי מלימ' רפי מ'ה'
לרעה דאין זה כבוד ע"ש .
(לכ"ה) : בא"ד ובת"כ
מגין חלוט כו' ומכ"ס
דליבא למשכח חומרא
ונקט' ממש"כ נגע נכר
ונגעיה נכר מה שאין כן
בנחק' וכך ל"כ לניק'
ומ"ו ובע"י תהוייכו קרא' .
(ש"ז) :

בארת שבד' מראות . אפ"ה אמרינן דליב הוא . וגשאר צפיתורו . ה"ל כבא
בנהויה הנגע בזמן פסור ונחיימיה עד זמן חיוב נדוה כתיב הוא ופטור .
ור"ל הבמא ס"ל . לדוקא כו' לשיבחה שזולדה הנגע בזמן פסור . ונס בזמן
חיוב הוכחה מראיה נמוך מהמראה שבתחלה . והרי כל כחה הוא גלגל עו
ולפיכך הו"ל שפיר חליוו זאת הכחה כבר היתה בזמן פסור . לכתי נכח"ג
מדמינן לה להוכחה מראיה דהתה . וגשאר צפיתורו . אכל צחלה לשיבחה
דנולד בזמן פסור . אכל חח"כ בזמן חיוב הונו לנעמיה עפי מבחלה . דוקא
התם מקלינן דמבוס דב' המראות הן בזמן חיוב אמרינן דליב היא . אכל
הכא דמראה הראשונה ה"י בזמן פסור . לפיכך הו"ל כחלוט עדין אינוה נעולס
ובשבתהכחה שהיא בזמן חיוב למראה אחרת שאינה בכלל מראה הראשונה .
או"ל כנגע חדש ממש . ומראה בתחלה . ור"ע ס"ל דבין שנתחקה או הוכחה
המראה . אין שום מראה בכלל חזיריה . וא"כ דוקא התם . שנתהוות בזמן
חיוב

ריב"ז . ור' יהושע היה הלמוד ריב"ז [ע"י מ"ש אבות פ"ב מ"א] . ומניחו לר' יהושע זה לאב"ד בזמן ר"ג זה [בנין דפ"ד כ"י] ושמיך ה"ו אחר החורבן
[וע"י מ"ש כ"ד אבות פ"ב ס"י ס"ז] : (בין) אי גדוד גרסי' וודאי שם מקום הוא וקמ"ל בזה דנס צבאעם בדרך תגיל' היה כל הורה ד' צפיהס אכל אי
גרסינן לגדוד . וכיס ספרים [וכן נראה שפי' גיבסא זו לפני הר"ב רק שמה איהם כד' ידים] .. נ"ל דהיינו צבאעם למלחמה במלחמתן בין כוזבי' שהיה
במיניהם כ"ב שנה אחר החורבן . וה"י ר"ע טבא כליו של בן כוזבא הל"ל [במ"ס פ"א מנלכ"י] . וכשראה ר"ע את בן כוזבא אמר דין הוא מלאכה
משיחא [ביבולמי העניית פ"ד ה"ג] . ואם כך הוא . וודאי קמ"ל עובא דאפילו בעת לכהס לקרחה נקס . ונפסס צככס המיד . אפ"ה ה"י לצס קביר
בחקב"ה ותורתו כשלהבת בגחלת : (מה) וראה הכהן שראוי לחלוטו . אכל עדיין לא החליטו צפיתור : (טא) ובממנהויו אין מפורשים הראיות .

ארכסא . והתם הני דנקלסא תעמיה פסור ופכא גני חולס לא חני דנחלשו מעמנו עבוד וחיטו נמי מבוס דלתי בת"כ' מנלכ"ה . והני תרתי משניות סתמי זו על זו כדאמרי' בעלמא יגיד
עליו רעו וכו' הכתובים בהגורו רפ"י דקולן בהרתו עובר בל"ת . אלא שהרב משנה למך' כתב שם דוקא בחולס סימני טומאה הויה אכל לא חני היו סימני טומאה והלס הנגע ע"ל לא הויה
הפסור חני עובר . ופי' סימנים קיימים אין כלל פסור אלא"כ פסחה בכוכו פסורה אף אם הויה סימנים קיימים . וממילא ע"מ דקולן בלא סימנים נמי עובר דהא פסחה נמי כמאן דלימנכו
לסימנים ואפ"ה עובר מבוס בעדיין ה"י יגול לכח לידי טומאה ע"י גילוי ראשי אברים וה"ל קולן כהרת גביוה ס"י יגול לבא לידי טומאה ע"י סימנים . ור"ע גבשון סר"ש בהשתיק דנעא
דפסרי יש בו פ"ס שהשתיק אין לי עד שלא נזקק לעומתה מהנזקק לעומתה ולאחר הפסור מנין וכל ע"ל אלא ששתיק לעומתה עד שלא נזקק ולאחר הפסור
מנין וכן השתיק רפ"י ע"י ר"א דמילת' אין לי עד שלא נזקק לעומתה מהנזקק לעומתה ולאחר הפסור מנין וכל ע"ל אלא ששתיק לעומתה ולאחר הפסור מנין וכל ע"ל אלא ששתיק לעומתה
הו"ל'ע שהשתיק לשון כר"ס כהתנו ולא הנינו ע"מ"ס : ע"ד שלא בא אצל הבהן עובר בל"ת . ולמחלו דפי' נחמ' דפשי' ע"מ"ס ע"ל ע"ד ששתיק לעומתה מהנזקק לעומתה ולאחר הפסור מנין וכל ע"ל אלא ששתיק לעומתה
יבין לא ראה . ולכאורה ה"י נראה דהטעם הוא מבוס קנס דלקמן בקולן ועד שלא ראה הכהן ליבא למיקנסי' כיון שעדיין לא נקרא עליו שם טומאה חע"פ שעבר אדמריית' כיון דלא
הטו מעשיו ולא ניפל הטומאה אין כאן קנס . ולאחר ההיטוב שניטל הטומאה קניסין . ומיחו י' לפכס נמי דמרינא עד שלא ראה הכהן עבוד משום דשקפ' הוא אלו ראה עברה שמה לא
היה הסמינסי' המפיקין לטומאה שמה לא היה נכסר לכן כשיטור בקולן בוצו או המחי' שמה לא ה"י בה כשיטור או לא ראה הכהן עבודה כו' . ודבריהם ח"ה שייך הן עממא ומוקמינן לי' אחמקת' שלא ה"י בחוקה החלט . ופשי'ע
עליו שם טומאה וימסכ"ה שנקראה עממא קניסין . ואי עממא מבוס ספק שמה לא היו הסימנים מספיקין להחליטו ה"י שייך הן עממא ומוקמינן לי' אחמקת' שלא ה"י בחוקה החלט . ופשי'ע
לא דמיסגר נמי עבוד דלחו מבוס קנסא הוא אלא מדינא ונקולן דוקא קניסין שנתחבון לעקור את כל הכוף . ובהבחי' יחלה לי סוגייה דנכרות ל' ל"ד גבי לודס אין הנכור דלחר
מחני' קתיילת הן דכחא דמיני בה נמי כן עילומיה דר"ל ונקט מסיבא דקולן . ולמחלו דפי' נחמ' דפשי' ע"מ"ס ע"ל ע"ד ששתיק לעומתה מהנזקק לעומתה ולאחר הפסור מנין וכל ע"ל אלא ששתיק לעומתה
לעקור את הנהלות לפיכך על מוס' ה"י ונקבא חקב"ה קה רמי אכל חולס י"ל דלחו קנסא הוא אלא מדינא כדפי' . אכל הר"ש כתב לקמן גבי כשיולד לו נעס אחר ויטהר . אכ"ג דאין
מחייבין את החומלט . שאני הכא דנקלסא ומן הדיון עבוד ונקבא בעלמא הוא כדלקמן ע"י וכו"כ הכ"ל ואינו יודע אמתי' כתבו שחני הכא דנקלסא וה"ל לכחוי שנתלשו דהא בחולס קיימי'
ומ"מ משמע דבחולס נמי כ"ל מבוס קנס ואינו מוכחה . ומ"מ מהא דאין מחליטין את החומלט לכו' ראי' היא דהא אמר' התם כדפי' שבו מחליט ומחליט' וה"ל חע"פ שנתלבו סימנים
נראה גפסו נקפו שטעם בלא נגע חאלו הסימנים קיימים : אחד עומד בפני הבהן . מה שממנה חו"ש הדין לומר תלא ראה לראה ולא אמר . לאו קוש'א היא דכחלה מחליטין מוכח כל

הספר פתור. עמ' ע"ד.

אלוהו רבא
מפני מה עור של
בא אל הכתן טהור לא
מפני של ראה הכתן טהור
טומאה שבו כי תוך הכתן
טהור עד שיראה הכתן
סימני טומאה שכן אל
יפה אמרת :

משנה אחרונה
שלא אמר הוי כלא ראה
כדמוכה בתמי' לגילוי
ופסוע כהנה דוכתי ודע
שנכסף הכתן להל
אמר הוי כלא ראה
והסימני כן כלא עיס
ראי' משום דפסוע הוא
בנעמיס תלי הכל נחמית
הכתן : עד שיעמאט
הכתן. כלומת ארי' קודם
עמאז בתהלי קודם
תליטתו וכלתן סוד תליט
בפי' דשבת עד שילוי את
כל הקופס בלומת ארי' כ
הול' כתי' סרי' ע
וכן כרי' דידים עד
שיעול מרביעית כלומר
ארי' ככל מרביעית.
ובכא לא הוי לריך
למיתני לכה עד שיעמאט
דאז ככר מני לאת
המלעו עמאז אלא הד
מני לה משום דנעמי
למיתני פלה מאמתי
הוא עכרמו : בשוילד
לו נעב אחר ויפסר.
הרי' וכהל' מיימו הכל
קופסא דנעמי רב פסא
יעבר מן לו ויעבר הפן
וק' לתתן בו' ולריך
לקדק בשלמה חי ויעבר
מן סכלא היא כיון דמס
רממא עליו בכתריה הוי
חי הוי נמי קמיתא הוי
מימסי מינס כתי' א
הכל אי יפסר
מן מה טעם אי דבבר
לומר בשכיל עימוסף
נגב אחר ויעבר מקמא.
ול' דכיל' לתמורא
דשיקר עומאה דממיתו
לי' משום קופסא הוא
והכר משגולד לו נעב
אחר הא מן מיתא קופסו
ודי לו בזה וכל לריך
למיקס' עשגולד לו
שינוי שהכא לכסן
ובמאז דכשתא מן עמית
קופסו הכל כל נעב
הכא לכסן און עס נעב
עליו ואון כלן עומאז אלא

אחר אורו העומד בפני כהן ומיחד לתלות סימני טומאה. קודם
שיאמר לו הכתן טומא אחת. ואחד אורו שחלשן תוך ימי הסגור. בין
זה ובין זה עהרין. וכן הלכה : באומתו היא טהרתו. של אורו
שחלש סימני טומאה לאחר חלוטו :
בשוילד לו נגע אחר ויפסר ממנו.
דכיון דנתרפא מן השניה. חילגלי
מלחא דמס רחמנא עליה. וחי נמי
הוות

הבתן. ואחד בתוך הסגור. טהור. עד
שיטמאנו הבהן. מאימתי היא טהרתו (א).
ר' אליעזר אומר לכשוילד לו נגע אחר (ג)
השרשים אשר התבארו בתחלת הסדר
ויטרה

[ר"ל בהקדמתו. אבל משנה שלמה היא. בפרק דלקמן משנה ח'.
כן אף הולש סימני טומאה תוך הסגר טהור [ר"ל] אחר שלימות ימי הסגר. [י"ה טהור. אחר שלא] ימלא בו הכתן סימן טומאה.
ולא [חקקס] לו ג"כ ראיית סימן. עכ"ל] : לכשוילד לו נגע אחר כו'. וזהו עמאז גר' מור וכתב דברי
רש"י ז"ל וגירסתו וגירסת רש"י ז"ל אבנא דנעמוך עס נפי"ב ע"ש :

מלאכת
אחיהא מסיים בה יפה אהא אומר : ר' אליעזר אומר וכו'. כל הסוגיא
אשר נפ' ספולי המוקדשין שרמתייה בתמי' דנעמוך הניאה ספר קרבן אהרן

יבין תפארת ישראל בועז

אבל מטורשים בתוספתא [פ"ג] וז"ל התחלתי מביא להם ראיות. מפני
מה עד שלא בא לפני הכתן טהור. לא מפני שלא ראה הכתן סימ' שבו
אף תוך הסגור עד שלא ראה הכתן סימ' שבו. אמרו לו יפה אמרת.
ק"ל מה מתכוין וכו' [עכ"ל תוספתא] (ד) : (ג) ר"ל אורו עמאז רק כשהלש
הסימ' אחר שטימא הכתן בפירוש. בכה"ג לבד נאמר בעומאיתו.
אבל צאיך גוויי טהור. ואע"פ ים חילוק בנייהו. דבטולס הסימ' קודם
שבה לפני הכתן או תוך ימי הסגר א' או ב'. קודם שחזן הכתן
משפטו. הרי לא עדיין זה מחילו עמד צעונו בלי סימ' ולפיכך לריך
עכ"פ להאמר בהסגור כפי הזמן שחייב להסגר עוד. ולריך ג"כ לטבול
אחר כלות ימי הסגור ככל הנפטר מתוך ההסגר. אבל אם אחר
הפטור נולד לו סימ' ותלאו. נאמר בטהרתו ואל' טבילה : (א) של
התולש סימ' שבו אחר שחולט : (ב) ג"ל דמדנקט עד שיוולד לו נגע
אחר ולא קאמר עד שיהלט בנגע אחר. ש"מ דס"ל דגם כשנטהר רק
מחור

להחלש סימ' בתוך ימי הסגר. אבל תולש סימ' לפני הכתן שלא הביא דיו אף יביא רא' לטהרתו. ופסרס שהרא' פסופה ונגלת לכל עין שהרא' שהביא
בתוספתא אינה רא' העיקרית. דא"כ דזהו הטעם העיקר. דמפני שלא ראה הכתן עדיין סימ' שבו. ק' וכו' עומאז הנגע בראיית הכתן תליא ודרי
בפירוש תימן לעיל [מ"ג] ועודו מחליט וכו' פסור. אלא דאף שראה הכתן הסימ'. אינו מוחלט עדיין עד שיתלעט בפירוש. אלא רק כוונת הרא'.
מפני מה עד שלא בא לפני הכתן טהור. מפני שלא ראה הכתן סימ' שבו ולא החליטו עדיין. א"כ ה"ז בין בחלש הסימ' תוך ימי הסגר. או בשעה
שעמד לפני הכתן. עכ"פ כיון שבוה ובוה לא החליטו הכתן עדיין בפירוש טהור. והיינו דקאמר במשניות : ובהתוספתא הביא להם ראיות. ומה לשון
ראיות דקאמר לשון רבים. והרי רק רא' א' הוא שהביא. אע"כ כדבריו שבאמת ג' ראיות הביא ר"ע. ואל על התולש בימי הסגור : והוא הרא' שהביא
בתוספתא ומינה הוליא גם הרא' הב' של התולש סימ' בעמדו לפני כהן והוא הדין שהביא במשניות. ובמ"ג נמי קאמר לשון התחלתי הביא להם ראיות
וק' מה לשון התחלתי. וכו' איזה ראיות הובא על זה בסוף. דקאמר על ראיותיו לשון התחלתי. הכי הול' הבאתי להם ראיה. אע"כ דה"ק מן הב'
ראיות שה' לי בזה התחלתי להביא מהם הרא' שה' נגד לי לתשובת שאלתי להם דמזה הוכחתי גם הרא' השני על התולש סימ' לפני הכתן דטור.
ולכתי אחד העומד וכו'. א"כ ה"ק. התחלתי להביא רא' גם על דבר חדש שלא שאלתי מהם עדיין עלי' שגם זה וכו' טהור. מיהו ו"ל להכי קאמר התחלתי
מלוא רזה לטורות הלכה לפני רבותי להכי קאמר לשון התחלתי. ר"ל לדון לפנים בראיותי. והם נמרו הדין והודו לדברי. וכמפורס בתוספתא ואסכתן
דכוותה לקמן [פ"ט]. ופ"א מ"ן] שאפילו טעם הדין לא התערב בנפשו התלמיד ומר לפני רבו בני נטילת רשות. ועתה ראו לא אחי כי נבחרו
מקיס מעבר לך. דכמה הוה דחיק לך עובא לירך בעקבות רתוי'ע. ולומר שחמד הנא דקאמר חמד בנא חמדה היא. וד"ה היא. א"כ מה דקאמר ר"ע
התחלתי להביא ראיות. לא פורס מה עשה לו. לטהרו או לפמא. והיך אשכחן לכוונה בכל סוגיית הש"ס. אבל לפי דבריו הול' יבוא הכל על נכון
בלי שום נגמור. אבנם יל"ד דמדחויין בהשוכחו בסוף דגם על התולש סימ' לפני הכתן יש להסתפק. א"כ למה לא שאל ר"ע גם על זה בתחלה מיד. ותו
ק' כיון דר"ע לא שאל רק על התולש תוך ימי הסגר. א"כ ודאי מוכח שכבר ידע המטהר והדין של התולש סימ' קודם שבה לפני הכתן. או בתלשו אחר
החלטו. וא"כ למה הוצרכו להביא להם מה שהיה שכבר ידעו. ולא דמיא כלל לכה דבריהות [פ"ג מ"ז ח' ע'] דהתם אף דמסתבר דר"ע ידע כבר הדין
של אורו דבר שלמדו ממנו תשובתם. אפ"ה ה' יריכיס למנקט הדבר הידוע לו. כדי לומר לו הק"ץ שיש לנמור מהדבר הידוע. אבל הכא שלא חידשו
בתשובתם כלל מה שלא ידע ר"ע. ק' פסיר דהול' מילתא שא"ל כלל מה שהשינו לו אבל שמענו וכו'. אשר גם הוא כבר ידע כן. ונ"ל דאע"ג דר"ע ודאי כבר
ידע המטהר וכלאמרן. אפ"ה כפוקי הוה מספקא ליה בכהן תרתי דהיינו בתולש סימן טומאה בעמדו כהן לפני ובתלשו בתוך ימי הסגור. והיינו מדסתרי

משיולדו ועמאז אהין. וכן משמע מדאמר ג"מ לתתן ולא אמר ג"מ בכל אדם אי יפסר און טהור אלא ודאי ע"פ הכתן אלא ודאי
דאפי' יפסר תן אינו טהור מיד כשנולד אלא משמארו הכתן. אבל קשה לפ"מ מאי אמר ג"מ לתתן און הכתן רואהו ויחינו עמאז עמאז עמאז
שהמטהר המטיב לו שלא להחלוטו ע"פ שאלה האשור שאלו דברתו וליקן העמאז והלוי כלל הוליא און ביהם משכנתא אלא בלתי עמאז
לא מטריקין לי' וי"ע. וכו' קיאו לי הא דאמר אי יפסר תן נהי דמבטרייתא טהור מיטמא וקאי תקמיתא. ואמאי כיון דהמטהר חסא עליו בנגב נמור שלא לעמאז. און לא נחיס עליו
בתלחא דרבנן וקפסא בעלמא. ובהכי יש לייבש קושיות הוסי' עס בזה דאמר אי יפסר תן תקמיתא טהור והקפו הוסי' הא בעי תלמאז ונפירס ולתמות ימי ספירו פ"ט ולע"ל י"ב כי
דקיילה להם להראותו ה"ז קיילה לו להמתין במגלתה ופרי' ומימי ספירו ולהמתין בטובם עד אחר ימי המשנה וכדפי' בזה בפ"מ ת"ב. ובעיקר דברי הר"ש והרא"ש דמיימי
אויבשוי להם אמתי' דכא. לפ"ד ל"ע דשיקר איבשוי דהתם היא אמתי' דלקמן בקוין צהרתו ומתי' דהכא לא נזכר עס. וי"ל דנממתי' דהכא ליכא למצויעי כלל דודאי אי יפסר
תן. דאי יפסר תן מאי איריא דקתי כשוילד לו נגע אחר. אפילו באותה עבד המטהר לה כשימורו ויבאו סימני טומאה בה יפסר תקמיתא ומקיימתיס אלו נמי כל שלא הראה לכהן
אין עמאז דאמתי' בתמן תקמיתא טהור ולבתרייתא טהורין לי' כל ימי המשנה מוכח דאפי' שאינו מתארו הכתן. בנגב הוה מיד כשנולד לו טהור תקמיתא וס"ה הכא. ומאי איריא דמני
כשוילד לו נגע אחר. אבל אי יפסר תן ניתא דבאיהא נגע לא פליגי חכמיס ומורו דטור. דבשלתא מנגב אחר לא ק"ל למימר דכי סיכי דמיתאי מקר ה"ז הוי מיתאי מקמא דמתן
יימר וכן פ' רש"י עס בגוויא אבל בשהיה מואתה נגע דמי' לנתתפסר בעמרו חכמיס ולכתי מני נגע אחר לאשמות' פלוגתא דחכמיס. ומיזה למאי דפי' לפני דכשוילד לו נגע אחר לא
דקא מיד אלא שיראה לכהן ויעמאזו ותתן שאני. א"כ כ"כ אפי' אי יפסר תן ליכא למימר כשימורו הסימניס לנגב לו דכיון דמ"מ משתא באלו הסימניס און עמאז עמאז עמאז

משיולדו ועמאז אהין. וכן משמע מדאמר ג"מ לתתן ולא אמר ג"מ בכל אדם אי יפסר און טהור אלא ודאי ע"פ הכתן אלא ודאי
דאפי' יפסר תן אינו טהור מיד כשנולד אלא משמארו הכתן. אבל קשה לפ"מ מאי אמר ג"מ לתתן און הכתן רואהו ויחינו עמאז עמאז עמאז
שהמטהר המטיב לו שלא להחלוטו ע"פ שאלה האשור שאלו דברתו וליקן העמאז והלוי כלל הוליא און ביהם משכנתא אלא בלתי עמאז
לא מטריקין לי' וי"ע. וכו' קיאו לי הא דאמר אי יפסר תן נהי דמבטרייתא טהור מיטמא וקאי תקמיתא. ואמאי כיון דהמטהר חסא עליו בנגב נמור שלא לעמאז. און לא נחיס עליו
בתלחא דרבנן וקפסא בעלמא. ובהכי יש לייבש קושיות הוסי' עס בזה דאמר אי יפסר תן תקמיתא טהור והקפו הוסי' הא בעי תלמאז ונפירס ולתמות ימי ספירו פ"ט ולע"ל י"ב כי
דקיילה להם להראותו ה"ז קיילה לו להמתין במגלתה ופרי' ומימי ספירו ולהמתין בטובם עד אחר ימי המשנה וכדפי' בזה בפ"מ ת"ב. ובעיקר דברי הר"ש והרא"ש דמיימי
אויבשוי להם אמתי' דכא. לפ"ד ל"ע דשיקר איבשוי דהתם היא אמתי' דלקמן בקוין צהרתו ומתי' דהכא לא נזכר עס. וי"ל דנממתי' דהכא ליכא למצויעי כלל דודאי אי יפסר
תן. דאי יפסר תן מאי איריא דקתי כשוילד לו נגע אחר. אפילו באותה עבד המטהר לה כשימורו ויבאו סימני טומאה בה יפסר תקמיתא ומקיימתיס אלו נמי כל שלא הראה לכהן
אין עמאז דאמתי' בתמן תקמיתא טהור ולבתרייתא טהורין לי' כל ימי המשנה מוכח דאפי' שאינו מתארו הכתן. בנגב הוה מיד כשנולד לו טהור תקמיתא וס"ה הכא. ומאי איריא דמני
כשוילד לו נגע אחר. אבל אי יפסר תן ניתא דבאיהא נגע לא פליגי חכמיס ומורו דטור. דבשלתא מנגב אחר לא ק"ל למימר דכי סיכי דמיתאי מקר ה"ז הוי מיתאי מקמא דמתן
יימר וכן פ' רש"י עס בגוויא אבל בשהיה מואתה נגע דמי' לנתתפסר בעמרו חכמיס ולכתי מני נגע אחר לאשמות' פלוגתא דחכמיס. ומיזה למאי דפי' לפני דכשוילד לו נגע אחר לא
דקא מיד אלא שיראה לכהן ויעמאזו ותתן שאני. א"כ כ"כ אפי' אי יפסר תן ליכא למימר כשימורו הסימניס לנגב לו דכיון דמ"מ משתא באלו הסימניס און עמאז עמאז עמאז

10. [משניות טהרות] ייד

הדחה, שם ט"ז ר' : אלהיו רבא

במאי דעבד קנסוהו. הכא במאי דעבד קנסוהו. במאי חיובין למשרייה
בהאי מומא בהאי מומא קנסוהו רבנן דבהאי מומא לא לשחרו ליה. והכא
במאי דעבד קנסוהו. חיובין לטורוי נפשיה בהאי קליה. בהאי קליה
קנסוהו רבנן ובין דהך קליה אינה מועלת לו לטורוי נפשיה
עולמית. דחשיבין לגעז כמאן דאיתיה.

בהרת מכגרים. דזוקא גבי תולש סימני טומאה דרישא ונשארה
הבהרת התם שייך למחני עד שתתמעט מכגרים אבל הכא הרי
נקלטה כל הבהרת: ואם היתה בראש הערלה ימול. לאו במילה
בזמנה חיירי דהא מלתא דפשיטא היא השתא שבת דאיסור סקילה
דחיא. לרעת דאיסור לאו גרידא לא

דמי ימר דאי הוה זביה הוה מחסי: היתה בראש הערלה ימול נה: כ"ט. אלא אפילו מילה שלא בזמנה
שאינו דוחה את השבת דוחה את הלרעת
דלתי עשה דמילה דחיי את לא תעשה דלרעת דהכי קיימא לן בכל התורה כולה כל מקום שאתה מולא עשה ולא תעשה אם אתה
יכול לקיים את שניהם מוטב. ואם לאו יבא עשה וידחה את לית:

מלאכת שלמה

בתיקו ובתנו שם תוספות ז"ל וחכמים אומרים עד שחפרה בטלו או עד
שתתמעט בהרתו מכגרים בכל הספרים נרס' הכא או עד שתתמעט בהרתו
מכגרים אבל במסכת נגעים לית' כדפי' בקונטרס ואמר רבי דאי נרס' ליה
ה"ס שאם קלטה ומיעטה מכגרים ומה ששייר נחפשא מקלתו מעלמו שאפי'
הי' בו מה שקלף לא הי' בו כגרים ע"כ וכן פי' הר"ש ז"ל. וז"ל תוס'
חיטויות או עד שתתמעט בהרתו מכגרים פי' הקונטרס דבשעת קליה לא
הי' בו כגרים ולא נהירא דפשיטא דטורוי ולמה יש לנו לקנוסו כיון שלא הי'
לו דין נגע בשעת קליה ועוד דרש"י ז"ל פי' דל"צ ליי' במשנה גמס' נגעים
בדך בנא לכך נראה דר"ל שחתך חצי גרים בהרתו והיא היתה כגרים ושאר
עכשיו חצי גרים וקאמר שאם נתמעט אותו חצי גרים הבשאר הוה טורוי שחרי מה
שקלף אטו מועיל כלום דבלאו הכי הוה טורוי כיון שאותו חצי גרים הבשאר הוה

ע"כ. ובתוספתא מפ' ר' יהודה דלפי' רעז"ל. אבל בת"כ פרשת נגעים פי"ג
ר' אלעזר הוא דמפי' לפלוגתיהו הכי: היתה בראש הערלה ימול. כתב
החכם הר"ם ז"ל אע"ג דראש הגוי' אינו משמא בנגעים משכחת לה כגון אם
פרחה בכולו חוץ מקצת מראש הגוי' שראשי אברים מעכבים הפריחה ואפי' בכל
שהוא. ולפי מה שכתב הרמב"ם ז"ל פי' שאם מל והלך בעור הערלה סימן שהי'
מומא בו ה"ז חייב בקרבן מזרע עכ"ל ז"ל ז"ל כגון אם בתחלה פשה בראש
המילה והחליטו ואח"כ כשימול הלך לו סימן הטומאה שהוא הפשוט אל"ג י"ל דאין
כאן קיוסא משיקרא שראש הערלה הוא גדול כי הערלה המכסה את העטרה יש
בו יותר מכגרים ואפי' בהרת קטנה מממא לפי שיש במשך הערלה כגרים קודם
שהגע לראש ממש ואפי' בראש ממש משכחת לה אם הי' ש"י שיש בראש
הערלה כגרים אף קודם שיהיה שופע וכמו שפי' רש"י ז"ל בחומש עכ"ל ז"ל:

תוספות רע"ק

[אחד] בנרע"ב ר"ה ואם
היתה. דהכי ק"ל בכל
דחורה כולה נראה דהבא
דירף דבעלמא לא ארי
עשה ודוחה לית ועשה
והבא בקצרות בהרת הרי
עשה ולית. והכי מביאר
שבת דף קל"ה ע"ב. והא
דלא ילפינן טיה דבכ"ס
עשה דחיי לית ועשה כתבו
תוס' שם דהא למילה שכן
נבחרו עליה י"ג ברייתות:

יבין

והשאר הבהרת. שפיר שייך לומר שתתמעט הבהרת מכגרים. אבל
הכא שנקלטה כולה. הרי ממועטת ועומדת היא (ז): (ח) ואפילו מילה
שלא בזמנה לא דחי שבת. אפי"ה כל עשה דחי לא תעשה (ק):

תפארת ישראל

לא מני למחני עד שתתמעט הראשונה. דהרי אינה בעולם עוד. וא"כ אי
בהרת צפויא מיותר לגמרי. דהרי גם פרה בכולו דקאמר בלאו בהרת שתתמעט מיירי.
הבהרת שניי'. וכבר"ש. ואף לפי"ה לעיל דלרבנן לא מהני הוכחה ספרת נגע אחת על ספרת נגע חצירה. וה"ל הרי מלהלם הכי"ו מנגע זו
ולא התחיל ממנה הפריחה. אף נטהר הראשונה. מדפרחה בכולה האחרת. עכ"פ הסך בכולה שאני. דע"י הפריחה נשתתפה הראשונה עם השניי' ועשה
כולה כנגע אחת. והרי אפילו הי' נשאר הכי"ו כנגע הי' טורוי. ולפיכך גם כשתלם הכי"ו נטהר: (ז) ונ"ל דנקט פלוגתיהו לעיל בתולש הכי"ו לרבותא
דרבנן. דלע"ג שלא קלף הנגע עמו. אפי"ה קנסוהו שלא יתספר ע"י הוכחה נגע אחרת. והדר נקט הכא חו פלוגתיהו בקלף הבהרת לרבותא דר"ל. דלע"ג
דקלף כל הבהרת עם הכי"ו שבה אפי"ה לר"ל נטהר ע"י הוכחה ספרת שנגע אחרת. אפ"ה בקלף כל הנגע. ועמה בשר חי שסביב סמוך להנגע כ' הרמב"ם
[פי' מט"ז ה"ג]. דלע"ג דפרח אח"כ בכולו אין לו טערה לעולם. ונ"ל דדייק הרמב"ם כן. מדנקט במשנתיו רק קלטה. משמע דהא בקלף עוד בשר עמה. מודה הנא לר' יהודה דעמא לעולם [כתוספתא פי"ג]. ועטם דבשר כתב דר"ש הכא. דקנסוהו ע"י. מדתחלכו על עמו לחסות משקרים. ולר"ב"ם שם
הטעם הוא. דמדחתך הבשר עמה. אע"ג שפרח אח"כ בכולה. השנין כאילו הבשר החי הוא עדיין במקומו עומד. ונ"ל כוונתו דלע"ג שיתרפא המקום
שקלף משם הבשר החי ותספרה גם לשם הבהרת עכ"פ כיון שאותו בשר שקלף אינו עוד בנוסו וא"ל שתפסה עליו הבהרת הו"ל כללו הבשר החי עדיין שם.
אולם הר"ב כאן אוקי למשנתיו כר' יהודה בתוספתא. ולהכי כו' ונ"ל. ובקלף עמה בשר חי ל"כ אין לו טערה עולמית. ובקלף מקלף ולא נשאר כגרים. כ"ע לא
פליגי דטעיה בפריחה. דמדנשאר מקלף מנגע העממה. אמרינן דנפרח אח"כ בכולה לא קנסוהו כל כך [דגם מה שקלף הי' נפרח עליו]. כי פליגי בקלף הנגע
מזומנת ענת"ד הר"ב. משמע מדבריו דבקלף כולה מזומנת לא מהני לה פריחה לר"ל. ול"מ א"ל לומר כן. דהרי מדקאמר רבנן עד שחפרה בכולה. ש"מ
דרבנן מתמרי עפי מר"א. ור"ל מודה לרבנן. דפרח בכולו מטהרי. ורק רבנן פליגי עלי' בנולד בו נגע אחר ונטהר. וס"ל דאין נגע אחרת מכריע
לטהר נגע הראשונה. וא"כ אם בקלף כולה ס"ל לר"ל דבין נפרח בכולה או בנטהר בנגע אחרת מהני לטהר הנגע שקלף. כ"ש דהו"ל בקלף מקלפה דבין
שפרח בכולה או בנטהר בנגע אחרת דמהני לטהר הראשונה. ואי לרבנן בין בקלף כולה או מקלפה לא נטהר ע"י הכרעת ספרה שבאחרת. רק ע"י הפך
בכולה. א"כ מה דזוקא דהר"ב לומר דפלוגתיהו דר"ל ורבנן דמשנתיו רק בקלף כולה מזומנת. הרי גם בקלף מקלפה פליגי. וכמו שזכרנו בס"ד. והא
דקאמר ר' יהודה לפליגי רק בקלף כולה. אבל בקלף מקלפה ל"כ מהני פרח בכולה. כ"ל דפליגי את"ק דהתם בנא. וגם אסתמא דמשנתיו. וס"ל דפרח בכולה
גרע מנולד בו נגע אחר ונטהר ממנה דבשאלא בנולד לו נגע אחר ונטהר. י"ל שפיר מדתם רחמנא עליה שנתרפא מנגע האחרת. אמרינן שאם זו שקלף
עדיין יהיה בו הי' נהרפא. אבל נפרח בכולה. אין זה חיים משמיה שבוה עד שמכף רנל ועד ראש אין בו מתום. ורק משום רחמנות יתיר' שעליו על כ'
גלל הכאז מלך טה הקב"ה שנטהרו. אבל רק בשלל פשע בנפשו. אבל בזה החוטא שקלף נגעו. אדרבה י"ל שנגשו הקב"ה מדה כנגד מדה. והא קלף
נגעו. ולכן נהפך כולו לכן. ואם נטורוי הרי חוטא נכזר. והנה עיינתי בהתוספתא ששם פי' זר זהב מהגאון רב"ל זוק"ל. ושם לא נרסינן בדברי
רבנן עד שחפרה בכולה. רק ה"ג משחפרה בכולה. ותאורתי עיני ושסו בני מישי. כאשר ראייתו שזה כדבריו הג"ל. דרבנן דברייתא אינן רבנן דמשנתיו.
אלא מקוילי עפי מר"א. ודוק. והא דלא כלל תנא תולש סימ' וקלף בהרת בחד בנא. דהרי בתריוויו פליגי ר"ל ורבנן. י"ל דה"ס. משום דתלם
סימ' מהני לרבנן גם שיתמעט בהרתו מכגרים. משא"כ בקלף וכמש"ל. ואף למה שפירשו דגם בקלף מקלפה פליגי. וא"כ שפיר הוה מני' למקטע עד
שתתמעט כגרים. דהיינו שיתמעט הנשאר עד שאפילו אם לא היה קולף לא היתה השתא כגרים [כתום] כזכורת ל"ד ב' וכן בר"ש הכת'. י"ל דהא תיגח
שבקלף רק פחות מכגרים. אבל שבקלף יתר מכגרים. הרי זכיה"ג אם היה השתא נשאר מה שקלף היה נשאר כגרים. ולפיכך משום דככה"ג לא מהני
שתתמעט כשהא מכגרים וגם בקלף כולה לא שייך כלל לומר חתקת שתתמעט. להכי לא חני לה: (ק) ונ"ל דלהרשב"ד שהביא רחוי"ם [לעיל פי"ו מ"ו].
דגם בהרת בראשי אברים בני מחיה אמ"ם. אילנה"ק א"כ מה קמ"ל הכא הרי בל"ו אמ"ם. י"ל דלפילו להרשב"ד דטורוי עכ"פ אסור לקלפה. דלא
פדיף מנהק ושאר נגעים טורויס דאסור לקלף מדאורייתא [וכשבת קל"ב ב]. אמ"ם י"ל דמייירי הכא שאין הנגע בראש הגיד רק מן סך. ולאמ"ם ע"ד
הנזקק"ל. מיירי הכא בשעת לשם דככה"ג ל"כ"ס עמא [כבר"ב פי"ח מ"ה]:

שחתמעט אשניי' קאי א"כ במשנה ה' בקלפה במחויין נמי הו"ל לרבנן לומר
עד שתתמעט שניי'. אע"כ דעד שתתמעט דקאמרי רבנן. היינו הבהרת
הראשונה. ולהכי רק ברישא דרק תלם הכי"ו ונשאר הבהרת. שפיר שייך
לומר שתתמעט הראשונה. אבל במשנה ה' שנקלטה הבהרת שבה הכי"ו לגמרי
מלח אי ימול הראש"ש. דגם עד שחפרה בכולו אבהרת קאמר קאי. א"כ יהי' מלח
ע"י הפריחה נשתתפה הראשונה עם השניי' ועשה
כולה כנגע אחת. והרי אפילו הי' נשאר הכי"ו כנגע הי' טורוי. ולפיכך גם כשתלם הכי"ו נטהר: (ז) ונ"ל דנקט פלוגתיהו לעיל בתולש הכי"ו לרבותא
דרבנן. דלע"ג שלא קלף הנגע עמו. אפי"ה קנסוהו שלא יתספר ע"י הוכחה נגע אחרת. והדר נקט הכא חו פלוגתיהו בקלף הבהרת לרבותא דר"ל. דלע"ג
דקלף כל הבהרת עם הכי"ו שבה אפי"ה לר"ל נטהר ע"י הוכחה ספרת שנגע אחרת. אפ"ה בקלף כל הנגע. ועמה בשר חי שסביב סמוך להנגע כ' הרמב"ם
[פי' מט"ז ה"ג]. דלע"ג דפרח אח"כ בכולו אין לו טערה לעולם. ונ"ל דדייק הרמב"ם כן. מדנקט במשנתיו רק קלטה. משמע דהא בקלף עוד בשר עמה. מודה הנא לר' יהודה דעמא לעולם [כתוספתא פי"ג]. ועטם דבשר כתב דר"ש הכא. דקנסוהו ע"י. מדתחלכו על עמו לחסות משקרים. ולר"ב"ם שם
הטעם הוא. דמדחתך הבשר עמה. אע"ג שפרח אח"כ בכולה. השנין כאילו הבשר החי הוא עדיין במקומו עומד. ונ"ל כוונתו דלע"ג שיתרפא המקום
שקלף משם הבשר החי ותספרה גם לשם הבהרת עכ"פ כיון שאותו בשר שקלף אינו עוד בנוסו וא"ל שתפסה עליו הבהרת הו"ל כללו הבשר החי עדיין שם.
אולם הר"ב כאן אוקי למשנתיו כר' יהודה בתוספתא. ולהכי כו' ונ"ל. ובקלף עמה בשר חי ל"כ אין לו טערה עולמית. ובקלף מקלף ולא נשאר כגרים. כ"ע לא
פליגי דטעיה בפריחה. דמדנשאר מקלף מנגע העממה. אמרינן דנפרח אח"כ בכולה לא קנסוהו כל כך [דגם מה שקלף הי' נפרח עליו]. כי פליגי בקלף הנגע
מזומנת ענת"ד הר"ב. משמע מדבריו דבקלף כולה מזומנת לא מהני לה פריחה לר"ל. ול"מ א"ל לומר כן. דהרי מדקאמר רבנן עד שחפרה בכולה. ש"מ
דרבנן מתמרי עפי מר"א. ור"ל מודה לרבנן. דפרח בכולו מטהרי. ורק רבנן פליגי עלי' בנולד בו נגע אחר ונטהר. וס"ל דאין נגע אחרת מכריע
לטהר נגע הראשונה. וא"כ אם בקלף כולה ס"ל לר"ל דבין נפרח בכולה או בנטהר בנגע אחרת מהני לטהר הנגע שקלף. כ"ש דהו"ל בקלף מקלפה דבין
שפרח בכולה או בנטהר בנגע אחרת דמהני לטהר הראשונה. ואי לרבנן בין בקלף כולה או מקלפה לא נטהר ע"י הכרעת ספרה שבאחרת. רק ע"י הפך
בכולה. א"כ מה דזוקא דהר"ב לומר דפלוגתיהו דר"ל ורבנן דמשנתיו רק בקלף כולה מזומנת. הרי גם בקלף מקלפה פליגי. וכמו שזכרנו בס"ד. והא
דקאמר ר' יהודה לפליגי רק בקלף כולה. אבל בקלף מקלפה ל"כ מהני פרח בכולה. כ"ל דפליגי את"ק דהתם בנא. וגם אסתמא דמשנתיו. וס"ל דפרח בכולה
גרע מנולד בו נגע אחר ונטהר ממנה דבשאלא בנולד לו נגע אחר ונטהר. י"ל שפיר מדתם רחמנא עליה שנתרפא מנגע האחרת. אמרינן שאם זו שקלף
עדיין יהיה בו הי' נהרפא. אבל נפרח בכולה. אין זה חיים משמיה שבוה עד שמכף רנל ועד ראש אין בו מתום. ורק משום רחמנות יתיר' שעליו על כ'
גלל הכאז מלך טה הקב"ה שנטהרו. אבל רק בשלל פשע בנפשו. אבל בזה החוטא שקלף נגעו. אדרבה י"ל שנגשו הקב"ה מדה כנגד מדה. והא קלף
נגעו. ולכן נהפך כולו לכן. ואם נטורוי הרי חוטא נכזר. והנה עיינתי בהתוספתא ששם פי' זר זהב מהגאון רב"ל זוק"ל. ושם לא נרסינן בדברי
רבנן עד שחפרה בכולה. רק ה"ג משחפרה בכולה. ותאורתי עיני ושסו בני מישי. כאשר ראייתו שזה כדבריו הג"ל. דרבנן דברייתא אינן רבנן דמשנתיו.
אלא מקוילי עפי מר"א. ודוק. והא דלא כלל תנא תולש סימ' וקלף בהרת בחד בנא. דהרי בתריוויו פליגי ר"ל ורבנן. י"ל דה"ס. משום דתלם
סימ' מהני לרבנן גם שיתמעט בהרתו מכגרים. משא"כ בקלף וכמש"ל. ואף למה שפירשו דגם בקלף מקלפה פליגי. וא"כ שפיר הוה מני' למקטע עד
שתתמעט כגרים. דהיינו שיתמעט הנשאר עד שאפילו אם לא היה קולף לא היתה השתא כגרים [כתום] כזכורת ל"ד ב' וכן בר"ש הכת'. י"ל דהא תיגח
שבקלף רק פחות מכגרים. אבל שבקלף יתר מכגרים. הרי זכיה"ג אם היה השתא נשאר מה שקלף היה נשאר כגרים. ולפיכך משום דככה"ג לא מהני
שתתמעט כשהא מכגרים וגם בקלף כולה לא שייך כלל לומר חתקת שתתמעט. להכי לא חני לה: (ק) ונ"ל דלהרשב"ד שהביא רחוי"ם [לעיל פי"ו מ"ו].
דגם בהרת בראשי אברים בני מחיה אמ"ם. אילנה"ק א"כ מה קמ"ל הכא הרי בל"ו אמ"ם. י"ל דלפילו להרשב"ד דטורוי עכ"פ אסור לקלפה. דלא
פדיף מנהק ושאר נגעים טורויס דאסור לקלף מדאורייתא [וכשבת קל"ב ב]. אמ"ם י"ל דמייירי הכא שאין הנגע בראש הגיד רק מן סך. ולאמ"ם ע"ד
הנזקק"ל. מיירי הכא בשעת לשם דככה"ג ל"כ"ס עמא [כבר"ב פי"ח מ"ה]:

משנה אחרונה

ואם ראהו כהן והכניו
או החליטו. הוה פורח מן
הטמא וטורוי. והכ"ל
כתב שפרחה בטלו הו'
כא טלו לכן ויסקיר
כ"כ ולא ידעתי למה
כ"כ בפשיטות ולא חילקי
הירדה בראש הערלה
ימול. לשון בראש הערלה
אינו מושג דלע"ג שפרחה
אטו מיטתא בנגפים
כלכלי פי"ה מ"ו. ונראה
דאין ס"ל דלתי לאשמועי'
אפילו רשע ערלה שאני
מיטתא שם אפי"ה שייך
בה חיובין קליה אלא
דוקא במילה שני והכי
אמרינן בפ"ה דמילה
דף קל"ב דנגעיה סהוריס
גמי בלויסור קליה טיטו: